

Testen 'kleur-naam-icoon' voor afvalscheiding

Onderzoek voor de twee afvalstromen Luiers en Klein elektrisch afval

Rick Nijkamp, Juliette Bouwman, Evianne Hazeleger

September 2019

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inhoudsopgave

1	Inzichten en aanbevelingen	3
2	Achtergrond & Onderzoeksmethoden	6
3	Resultaten: Algemene herkenbaarheid & begrijpelijkheid	11
4	Resultaten: Correct weggooien producten	17
5	Resultaten: Snelheid weggooien producten	25
6	Resultaten: Zekerheid weggooien producten	32
7	Resultaten: Voorkeur icoon, naam en kleur	39
8	Bijlage	43

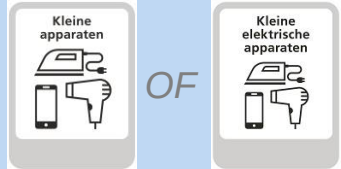
1

Aanbevelingen

Aanbevelingen afvalstroom '(kleine) elektrische apparaten'

- Ten behoeve van de begrijpelijkheid en de correctheid van het weggooigedrag raden wij aan om de naam 'Kleine elektrische apparaten' te gebruiken.
- Verder raden wij aan om het pictogram met drie apparaten te gebruiken om zo de begrijpelijkheid, correctheid van het weggooien, de snelheid en de zekerheid over het weggooien te verhogen.
- Overigens moet gezegd worden dat wij als onderzoekers geen gewichten hebben toegekend aan de criteria. Indien bijvoorbeeld uitsluitend het criterium 'zekerheid weggooien producten' relevant wordt geacht dan maakt het niet uit welke naamgeving er wordt gekozen voor het pictogram. Kortom: de keuze voor de naam, kleur en het icoon van deze afvalstroom hangt nog af van de gewichten die worden toegekend aan de verschillende criteria.

Criterium	Naam (Elektrische apparaten, Kleine apparaten, Kleine elektrische apparaten)	Pictogram (Drie apparaten of één apparaat)	Advies
Begrijpelijkheid	<i>Elektrische apparaten</i>		
Correctheid weggooien producten	<i>Kleine apparaten OF Kleine elektrische apparaten</i>		
Snelheid weggooien producten	<i>Kleine apparaten</i>		
Zekerheid weggooien producten	<i>Geen voorkeur</i>		
Voorkeur respondenten	<i>Kleine elektrische apparaten</i>		

Aanbevelingen afvalstroom ‘Luiers en incontinentiemateriaal’

- Ten behoeve van de begripelijkheid raden wij aan om het pictogram te gebruiken met de kleur cyaan/turkoois, gezien mensen bij dit pictogram sneller spontaan aan luiers denken.
- Voor de correctheid, de snelheid en de zekerheid van het weggooien van producten maakt het niet welke kleur van het pictogram wordt gekozen.
- Bovendien gaat de voorkeur van de mensen uit naar het turquoise pictogram. Op basis van de begripelijkheid en de voorkeur raden wij dan ook aan om voor het turquoise pictogram te kiezen.
- Nogmaals, ook hier geldt dat de keuze voor de kleur van het pictogram van deze afvalstroom hangt nog af van de gewichten die worden toegekend aan de verschillende criteria.

Criterium	Kleur (cyaan/turkoois óf grijs)	Advies
Begripelijkheid		
Correctheid weggooien producten	Geen voorkeur	Geen advies mogelijk
Snelheid weggooien producten	Geen voorkeur	Geen advies mogelijk
Zekerheid weggooien producten	Geen voorkeur	Geen advies mogelijk
Voorkeur respondenten		

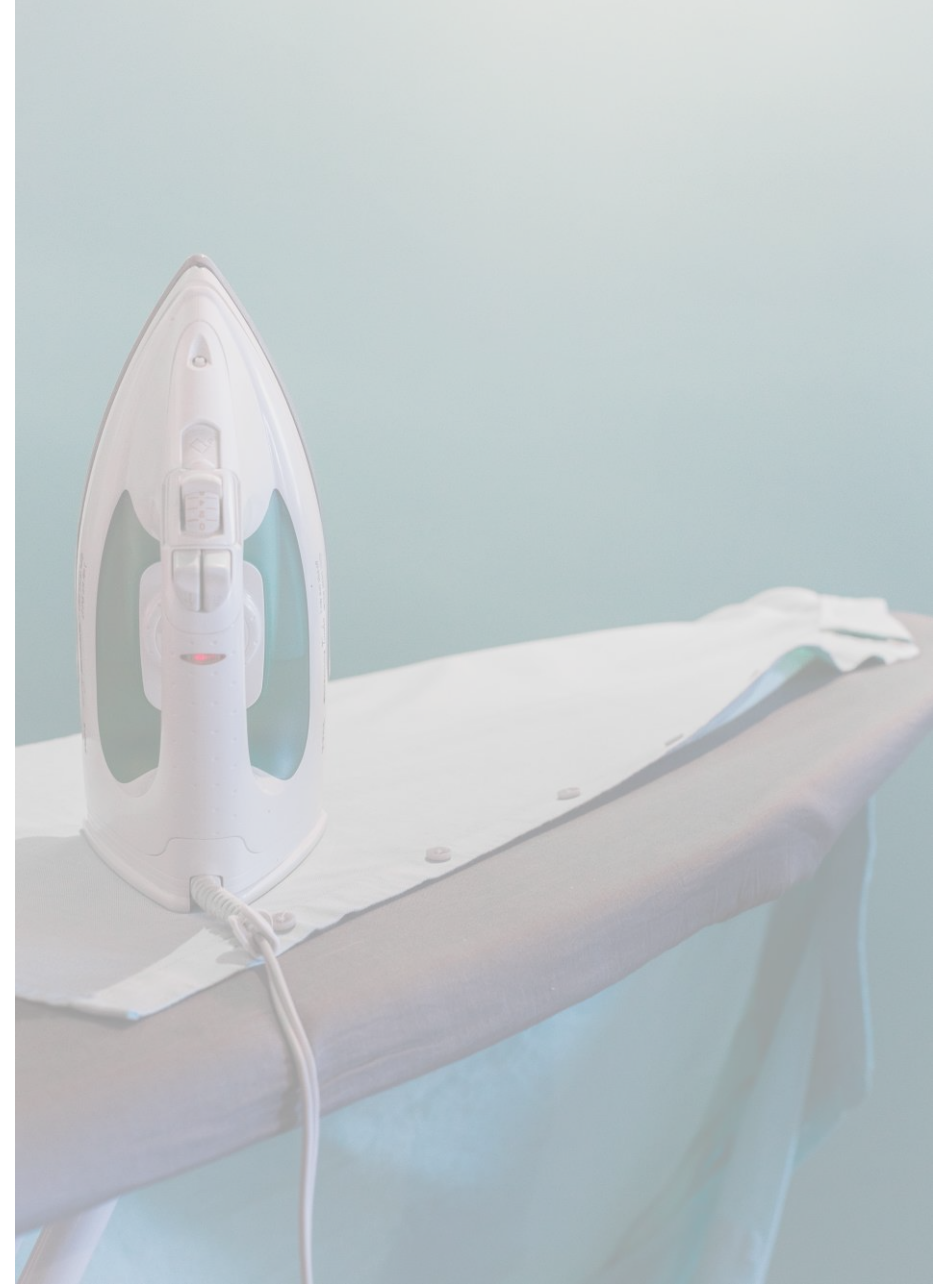
2

Achtergrond & Onderzoeksmethode

Inleiding

- In opdracht van Rijkswaterstaat heeft Mijksenaar verschillende conceptontwerpen gemaakt voor pictogrammen van de twee afvalstromen 'Luiers en incontinentiebroekjes' en 'Kleine elektrische apparaten'. Per afvalstroom zijn verschillende conceptontwerpen gemaakt die van elkaar verschillen in kleur, naam en icoon.
- Onderzoeksbureau Kantar heeft deze conceptontwerpen getest onder een representatieve steekproef van het Nederlands publiek. Om een goede keuze te kunnen maken zijn de conceptontwerpen getest onder 'verse steekproeven'.
- De conceptontwerpen zijn getest op de volgende aspecten: begrijpelijkheid, correctheid/snelheid/zekerheid bij het weggooien afvalproducten. Ook is gevraagd naar de voorkeur van Nederlanders.
- Op de volgende pagina zijn de onderzoeksvragen weergegeven.

Centrale vraag en onderzoeksvragen

Welke kleur, naam en icoon leidt tot betere begrijpelijkheid en kwalitatief betere afvalscheiding bij de twee afvalstromen: 'Luiers en incontinentiemateriaal' en 'Kleine elektrische apparaten'?

Algemene herkenbaarheid en begrijpelijkheid

- Zijn de pictogrammen van de afvalstromen over het algemeen herkenbaar?
- In hoeverre worden de namen van de afvalstromen als duidelijk bestempeld?

Weggooigedrag

- Wordt gedrag met betrekking tot afvalscheiding aangepast naar aanleiding van de kleur, de naam of het icoon dat wordt gebruikt voor de afvalstroom?
- In hoeverre heeft deze keuze invloed op de:
 - correctheid (de mate waarin respondenten afvalproducten in de juiste afvalbak gooien)
 - snelheid (de snelheid waarmee men producten in de juiste afvalbak gooit)
 - zekerheid (de mate van zekerheid die respondenten ervaren dat ze een afvalproduct in de juiste afvalbak hebben gedeponneerd)

Voorkeur kleur, icoon en naam

- Voor welke kleur heeft men de voorkeur bij de afvalstroom?
- Voor welk icoon heeft men de voorkeur bij de afvalstroom?
- Voor welke naam heeft men de voorkeur bij de afvalstroom?

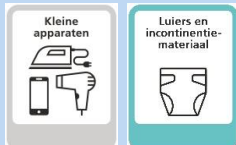
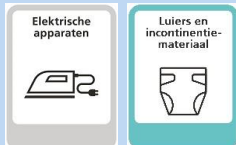
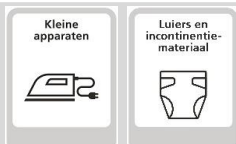
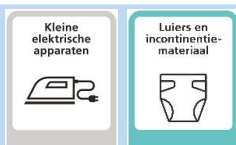
Onderzoeksdoel

Onderzoeksdoel per afvalstroom:

- **Luiers:** Voor 'Luiers en incontinentiemateriaal' wordt in dit onderzoek getest hoe goed het Nederlands publiek het icoon herkent als luier. Daarnaast is het belangrijk dat in de stroom luiers ook daadwerkelijk alleen luiers en/ of incontinentie- broekjes worden ingezameld en geen ander afval. Daarom is het belangrijk om te testen of gerelateerd afval niet in de bak voor luiers belandt maar in de daarvoor bestemde afvalbak.
- **Kleine elektrische apparaten:** Voor 'Kleine elektrische apparaten' is het belangrijk is dat men begrijpt dat de afvalstroom alleen bedoeld is voor kleine elektrische apparaten en dat grote elektrische apparaten en batterijen niet in deze afvalstroom horen.

Onderzoeksmethode

- Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is onderzoek uitgevoerd onder een representatieve steekproef van 2.467 personen van 18 jaar en ouder. De gegevens zijn verzameld middels een vragenlijst die online door respondenten is ingevuld.
- De vragenlijst was voor iedere respondent grotendeels hetzelfde. Beide luier-pictogrammen hebben dezelfde naam: 'Luiers en incontinentiemateriaal'. Het onderzoek bestond uit zes condities waarbij de naam en het icoon voor de afvalstroom 'Kleine elektrische apparaten' varieerden en de kleur van het pictogram voor de afvalstroom 'luiers' varieerden (zie tabel hiernaast). Per conditie zijn tussen de 434 en 386 ondervragingen gerealiseerd. In de analyses is onder meer gekeken naar eventuele verschillen tussen hoofdcondities (kleur, naam en icoon).
- De verschillende uitkomsten van de specifieke condities zijn statistisch getoetst. Wanneer in dit rapport wordt gesproken over verschillen dan bedoelen we significante verschillen ($\alpha=0,05$). Dat betekent dat het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toeval.
- In de bijlage is een uitgebreide onderzoeksverantwoording te vinden. In de volgende hoofdstukken bespreken we de resultaten.

Conditie	Kleur	Naam	Pictogram	Aantal ondervragingen
Conditie A	Grijs Grijs	Elektrische apparaten		419
Conditie B	Grijs Turkoois	Kleine apparaten		416
Conditie C	Grijs Grijs	Kleine elektrische apparaten		391
Conditie D	Grijs Turkoois	Elektrische apparaten		421
Conditie E	Grijs Grijs	Kleine apparaten		386
Conditie F	Grijs Turkoois	Kleine elektrische apparaten		434

A photograph of three green recycling bins with red lids lined up on a street. The bins are on wheels and are positioned next to a curb. The background shows a paved road with yellow diagonal markings.

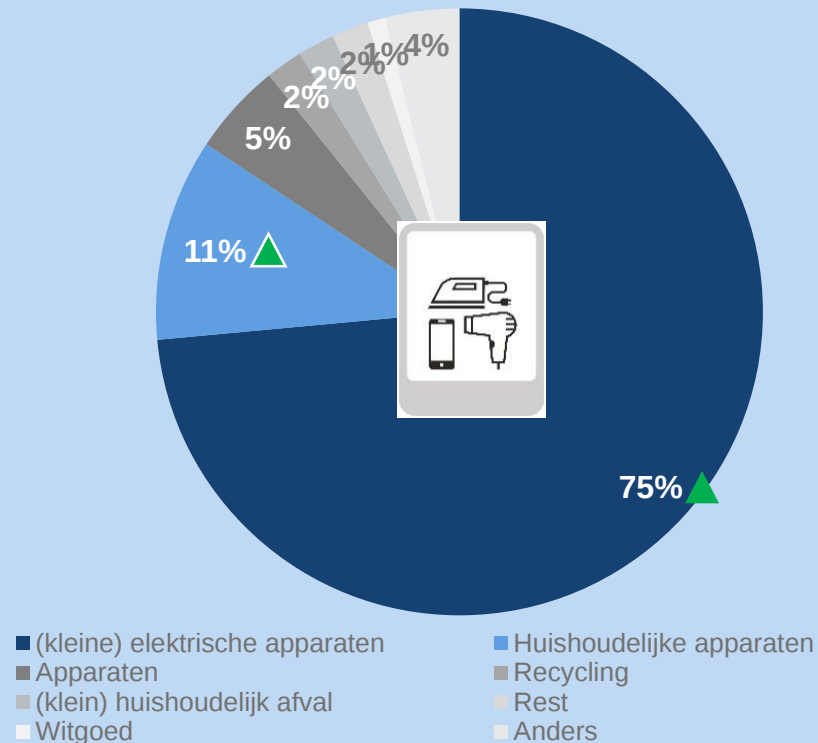
3

Resultaten: Algemene herkenbaarheid & begripelijkheid

De spontane herkenning voor de kleur-pictogram set voor 'elektrische apparaten' is hoog, met name voor het pictogram met drie apparaten, waar 3 op de 4 spontaan de juiste noemt

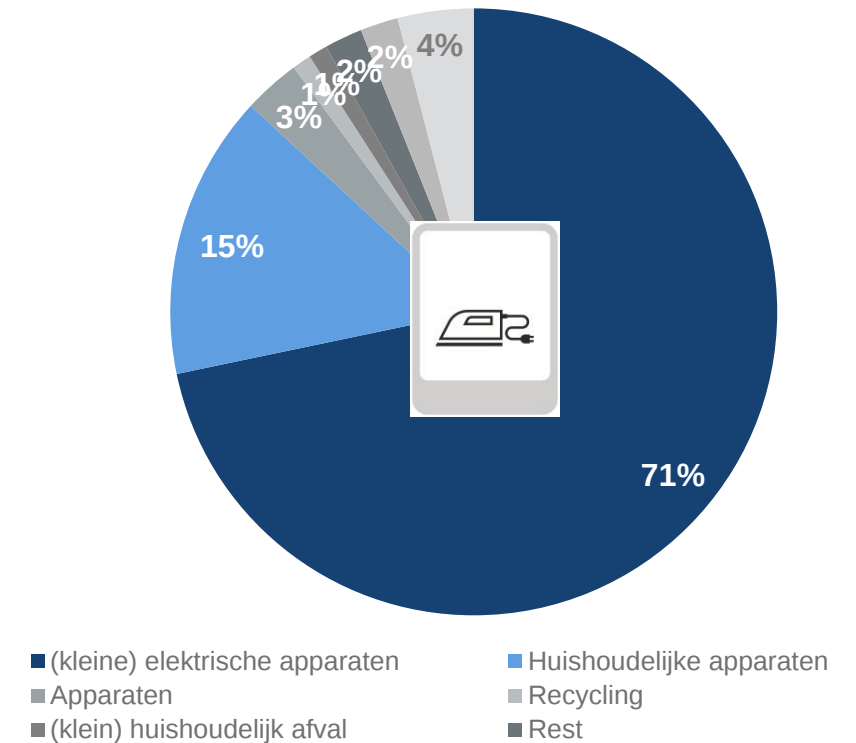
- Allereerst is de herkenbaarheid van de kleur-pictogram set (zonder naam) getest. Respondenten hebben in een open vraag aangegeven welk naam ze aan de afvalstroom zouden geven met bijbehorende kleur-pictogram set. De antwoorden op deze vraag zijn gecodeerd.
- Bij het pictogram met drie apparaten weten respondenten iets vaker de juiste naam voor de afvalstroom te benoemen in vergelijking met het pictogram waar alleen een strijkijzer op staat (75% versus 71%).

Spontane herkenning van het pictogram

Vraag: Stel voor: U bent bij een afvalscheidingsplek voor huishoudelijk afval (bijvoorbeeld bij verschillende afvalcontainers zoals glas en papier in de buurt van het winkelcentrum. Op één van de afvalbakken staat onderstaand plaatje. Welke naam zou u geven aan deze afvalbak/afvalstroom? (n = 1.266- 1.241) (Open vraag. Antwoorden zijn gecodeerd).

Spontane herkenning van het pictogram

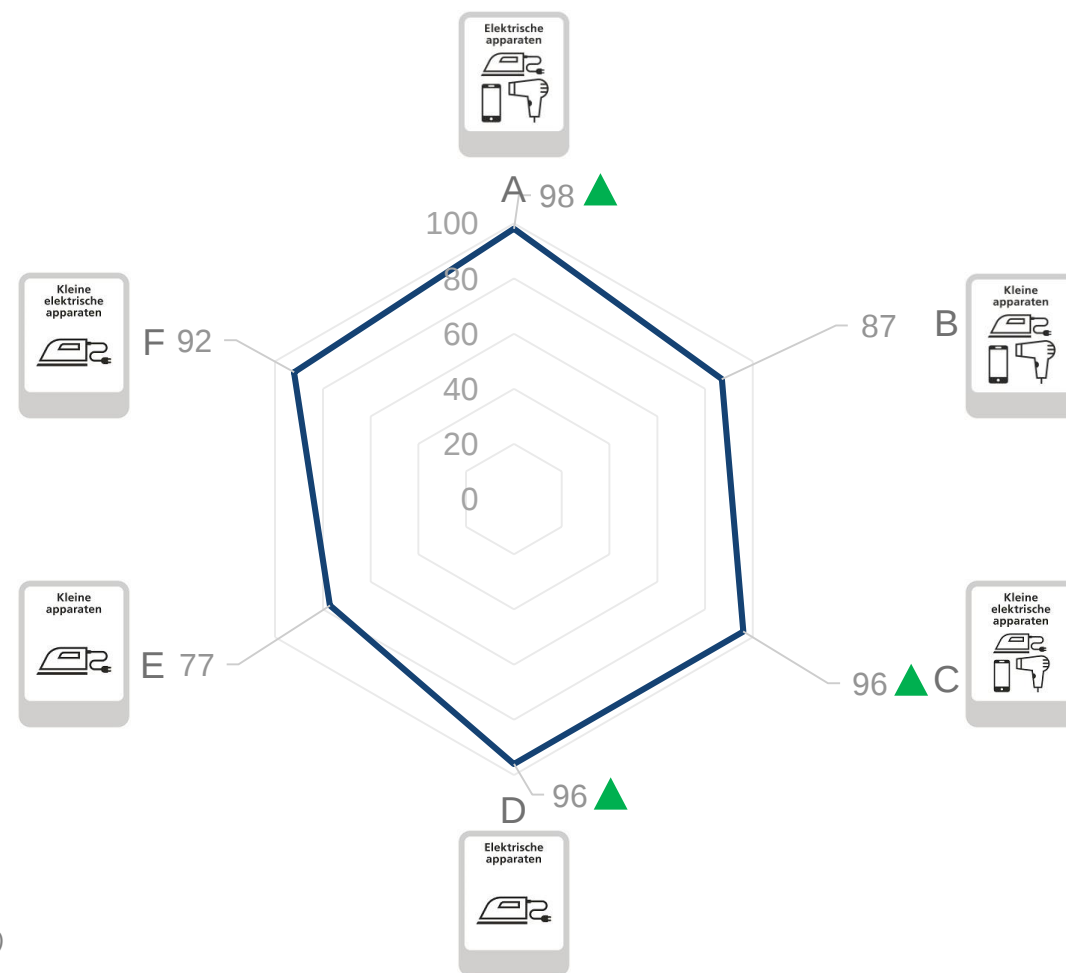

De overgrote meerderheid ervaart de pictogrammen als duidelijk, met name in de condities A, C en D

- Nadat respondenten zelf namen aan de pictogrammen hadden gegeven, kregen ze de bijbehorende naamgeving te zien (verschillend per conditie) en konden ze aangeven hoe (on)duidelijk ze deze namen vonden.
- Per conditie geven de respondenten aan hoe duidelijk ze de naam van het pictogram vinden.
- In alle condities wordt het pictogram door de (overgrote) meerderheid als (zeer) duidelijk ervaren.
- Dit is met name het geval in conditie A, C en D, waar nagenoeg alle respondenten het pictogram als (zeer) duidelijk scoren.

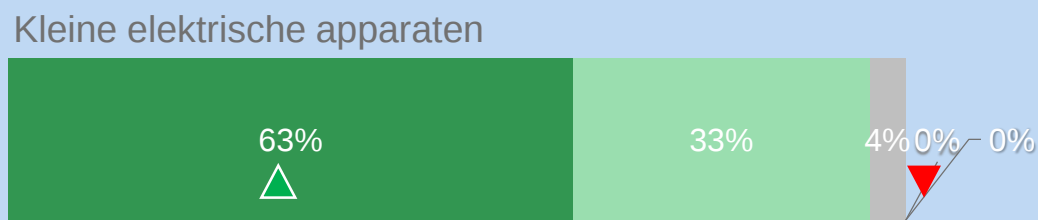
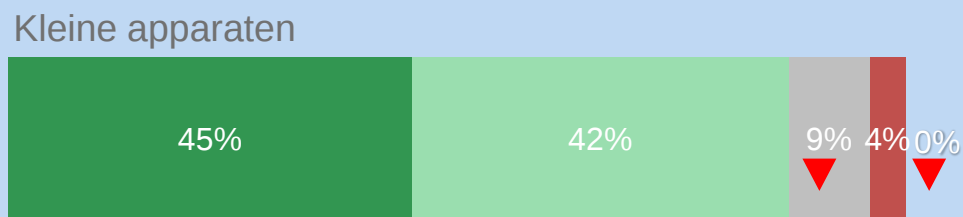
Vraag: Dit is de naam die bij de afvalbak hoort. Hoe duidelijk vindt u deze naam? (n= 2.467) (Uitgesplitst naar zes condities) (getoond is het percentage respondenten dat de kleur pictogram set (zeer) duidelijk vindt).

% respondent dat het pictogram duidelijk vindt

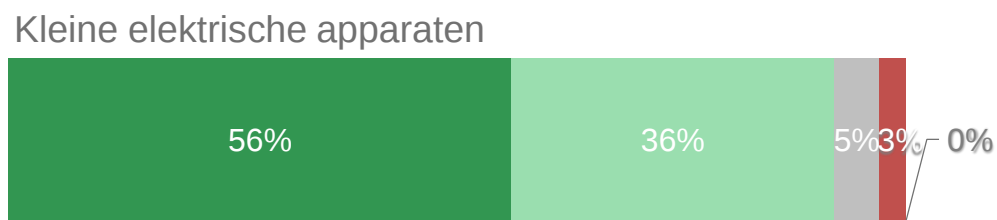
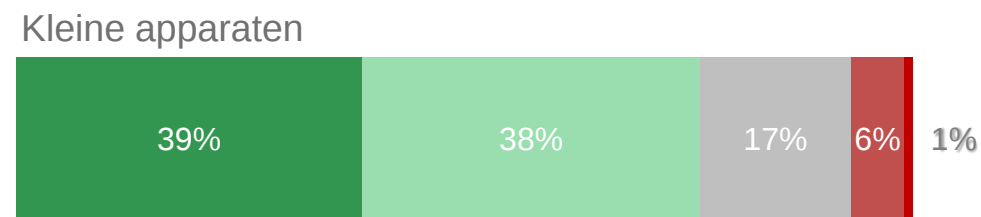
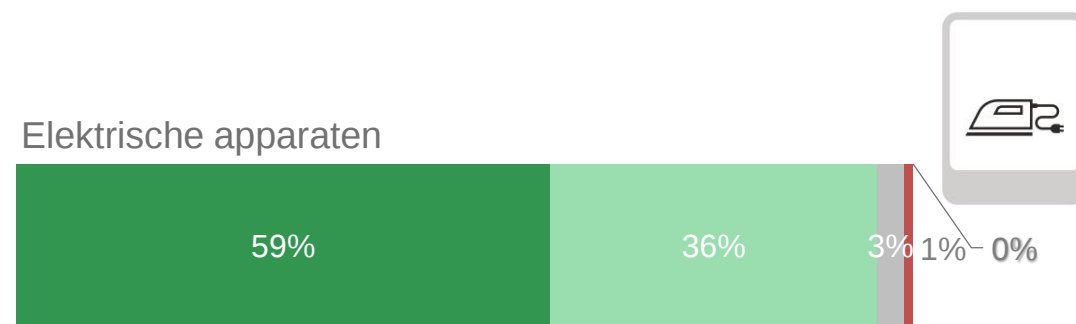
Als we de twee verschillende pictogrammen tegen elkaar afzetten, zien we dat het pictogram met drie apparaten als het meest duidelijk wordt ervaren

- Dit is met name het geval in de conditie waar 'kleine (elektrische) apparaten' in de naam staat. In de conditie met 'Kleine apparaten' in de naam is iets vaker aangegeven dat respondenten het onduidelijk vinden.

■ Zeer duidelijk ■ Duidelijk ■ Duidelijk noch onduidelijk ■ Onduidelijk ■ Zeer onduidelijk

Vraag: Dit is de naam die bij de afvalbak hoort. Hoe duidelijk vindt u deze naam? (uitgesplitst naar twee condities) (n=1.226 - 1.241)

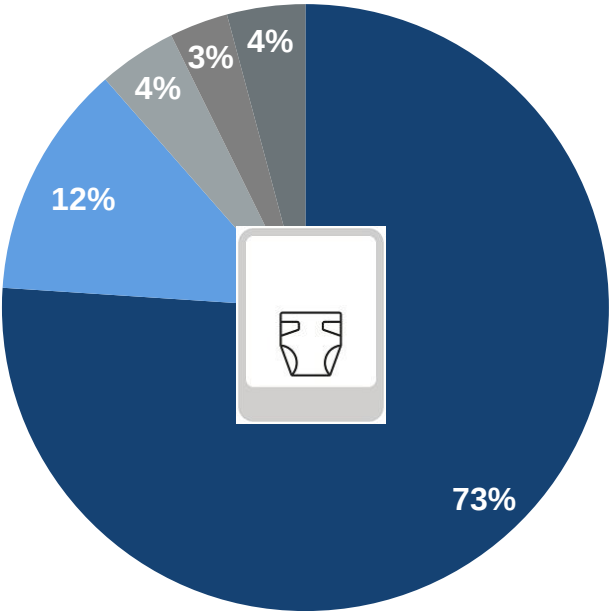

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het andere pictogram op 95% CI

Ook de spontane herkenning van de kleur-pictogram sets voor de afvalstroom ‘luiers’ is hoog. Drie kwart herkent spontaan de afvalstroom, met name in de ‘turquoise’ conditie

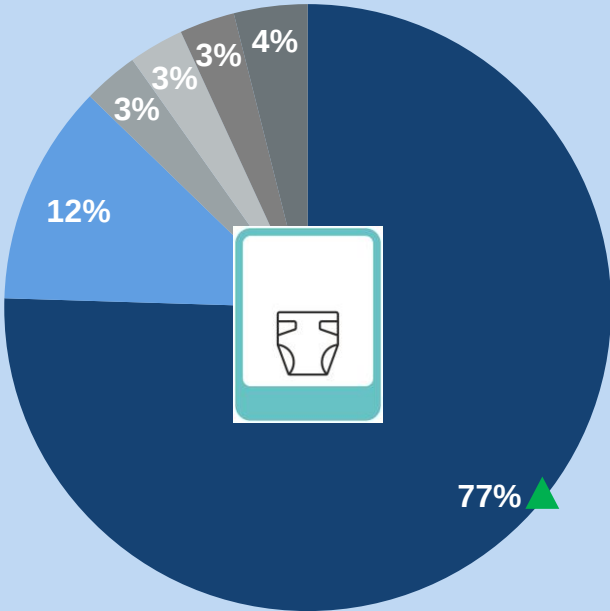
- Bij de overige antwoordopties zijn slechts enkele respondenten die een antwoord geven die helemaal niet overeenkomt met producten die in deze afvalstroom thuishoren; zo denkt 3% tot 4% aan textiel.

Spontane herkenning van het pictogram

■ Luiers\luierbroekjes ■ Incontinentiemateriaal ■ Textiel ■ Restafval ■ Anders

Spontane herkenning van het pictogram

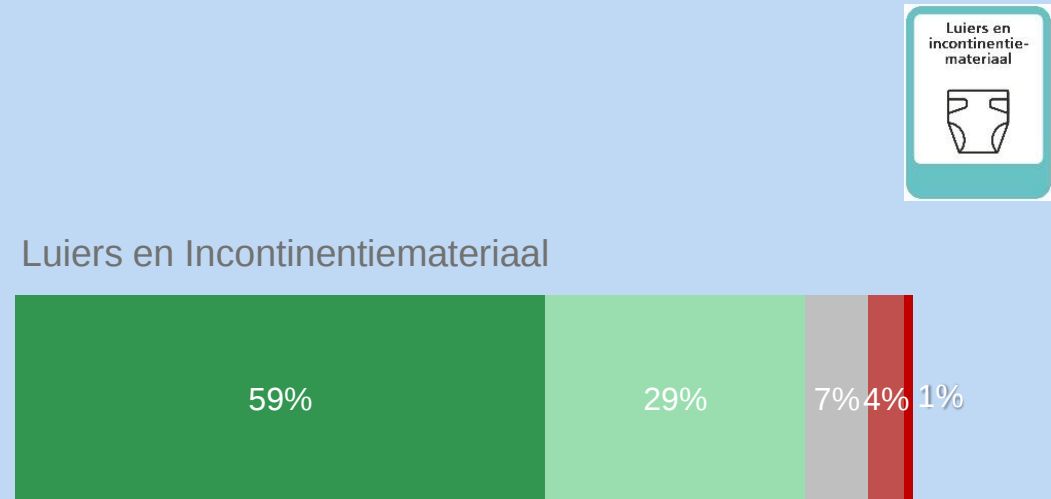
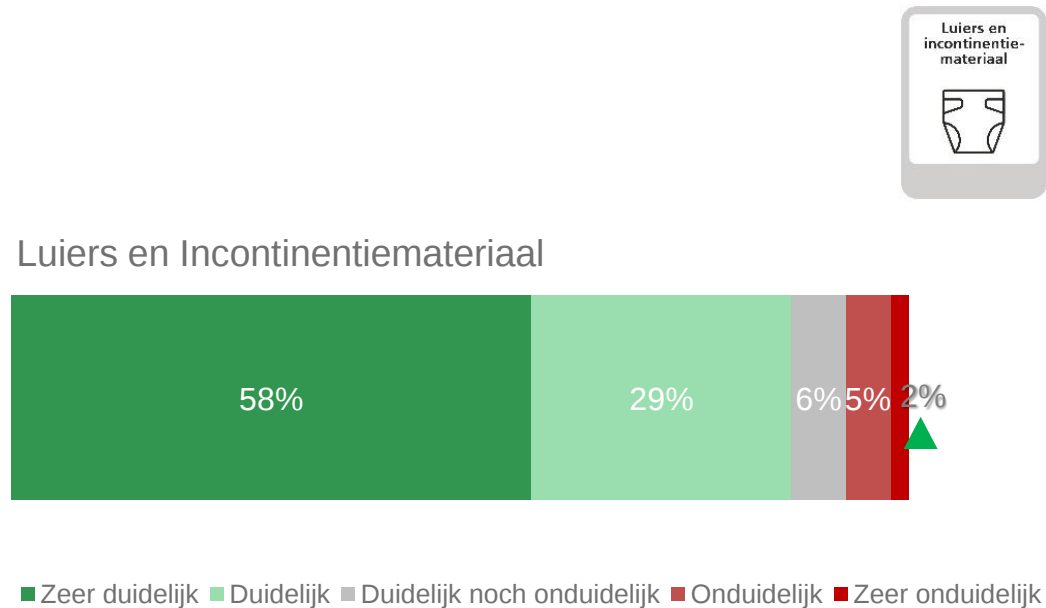
■ Luiers\luierbroekjes ■ Incontinentiemateriaal
■ Textiel ■ Sanitair afval\hygiënisch afval
■ Restafval ■ Anders

Vraag: Stel voor: U bent bij een afvalscheidingsplek voor huishoudelijk afval (bijvoorbeeld bij verschillende afvalcontainers zoals glas en papier in de buurt van het winkelcentrum. Op één van de afvalbakken staat onderstaand plaatje. Welke naam zou u geven aan deze afvalbak/afvalstroom? (n = 2.467 uitgesplitst naar 2 condities n= 1.226 – 1.241) (Open vraag. Antwoorden zijn gecodeerd).

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het andere pictogram op 95% CI

Na het toevoegen van de bijbehorende naam aan de pictogrammen, gaf de overgrote meerderheid, meer dan 8 op de 10 mensen, aan dat ze de pictogram als (zeer) duidelijk ervaren.

- Er lijkt geen verschil in de duidelijkheid te zijn tussen de turquoise en de grijze conditie.

Vraag: Dit is de naam die bij de afvalbak hoort. Hoe duidelijk vindt u deze naam? (uitgesplitst naar twee condities) (n=1.1196 - 1.271)

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het andere pictogram op 95% CI

A photograph of a residential street on a foggy day. In the foreground on the right, there is a black wheeled trash bin. The street is paved with asphalt and has white dashed lines. A street lamp is visible on the left side of the road. In the background, there are houses and trees, all shrouded in a thick white fog. A dark grey rounded rectangle is overlaid on the left side of the image, containing the number '4' and the text 'Resultaten: Correct weggooien producten'.

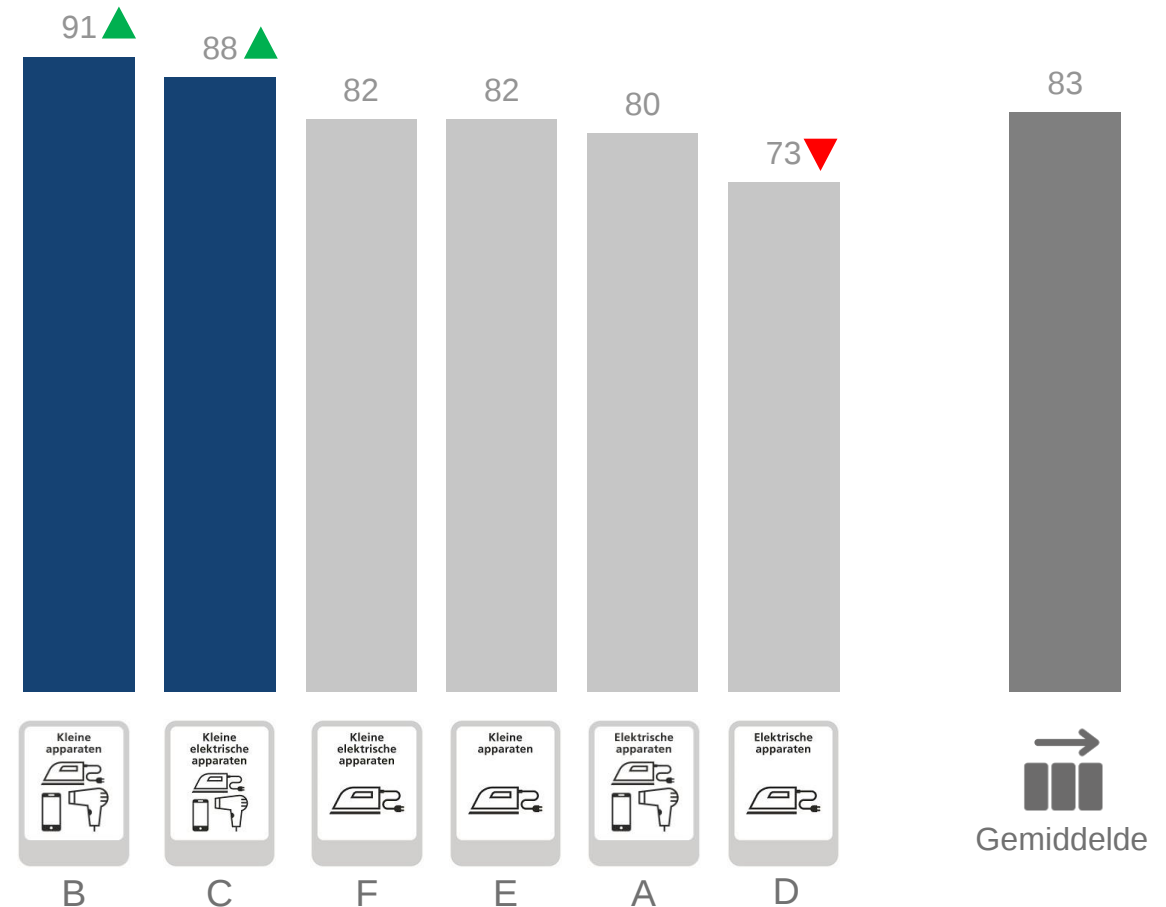
4

Resultaten: Correct weggooien producten

In alle condities worden de meeste producten correct weggegooid, met name in condities B en C worden amper fouten gemaakt bij het weggooien

- Ook hebben we de respondenten 5 voorbeeldafvalproducten voorgelegd, waarbij ze moesten aangeven of het afvalproduct wel of niet in afvalbak hoort.
- Gemiddeld weten respondenten van 4 van de 5 producten of dit product al dan niet in deze afvalstroom thuishoort.
- In de condities B en C worden de producten vaker correct weg gooid.

% correct weggegooide producten

Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak?

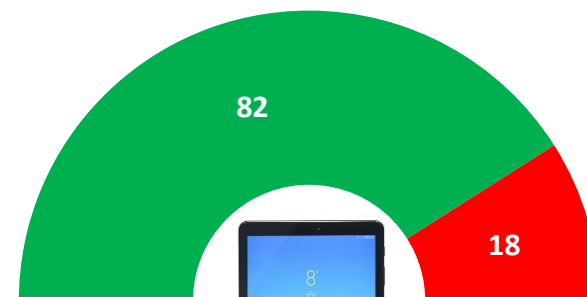
Toelichting figuur: Gemiddeld percentage correct weggegooid afvalproducten, totaal (bovenste figuur) (n=2.467) en uitgesplitst naar zes condities (n=434 – 386). We hebben de respondenten vijf voorbeeldafvalproducten laten weggooien die al dan niet thuishoren in deze afvalstroom (zie ook volgende pagina). Voor iedere conditie hebben we het percentage correct weggegooid voorbeeldproducten berekend. 80% betekent bijvoorbeeld dat respondenten in die conditie vier van de vier afvalproducten correct hebben weggegooid.

Als we dit op productniveau bekijken, zien we dat ruim de meerderheid correct kan benoemen welke producten wel in deze afvalstroom horen

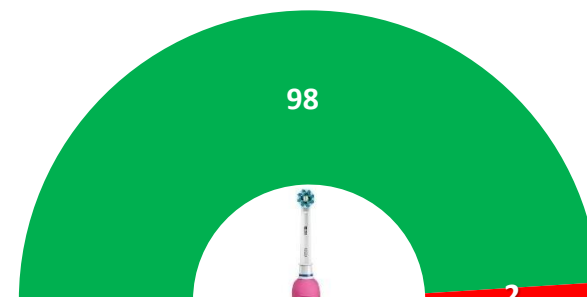
- De meerderheid van de respondenten weet dat zowel de tablet als de elektrische tandenborstel wel in de afvalbak voor (kleine) elektrische apparaten horen.
- Desondanks gooit 1 op de 5 mensen de tablet toch niet in de afvalbak voor (kleine) elektrische apparaten.

% correct weggegooiden producten

Goede antwoord: Het product hoort WEL in de afvalbak voor (kleine elektrische) apparaten

Tablet

Elektrische tandenborstel

■ Goed antwoord
■ Fout antwoord

Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak? (n= 2.467) (alle condities samengenomen)

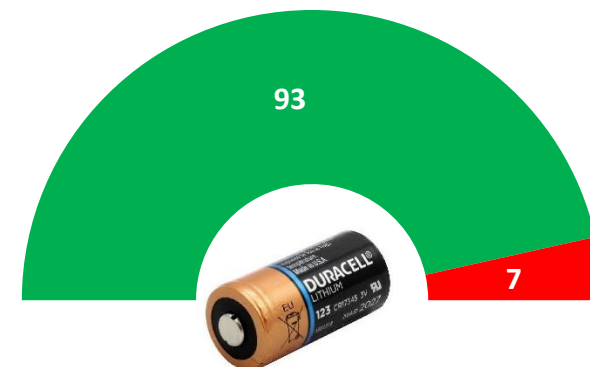
Er is twijfel over sommige producten die niet in de afvalstroom thuishoren. Bijna de helft zou onterecht de magnetron weggooien in deze afvalstroom

- Van zowel de batterij als de gloeilamp weet vrijwel iedereen dat deze producten niet thuis horen in de afvalbak voor (kleine) elektrische apparaten.
- Echter blijkt er twijfel te bestaan over de magnetron. Waar de ene helft van de respondenten terecht concludeert dat dit product niet in de afvalbak voor (kleine) elektrische apparaten hoort, denkt de ander helft van de respondenten dat het product wel in de afvalbak hoort.

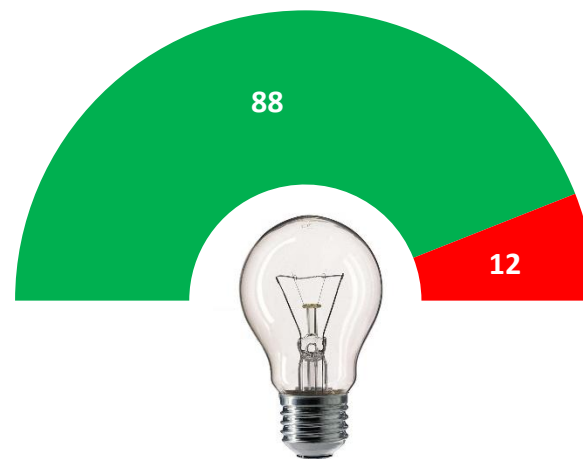
Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak?
(n= 2.467) (alle condities samengenomen)

% correct weggegooid producten

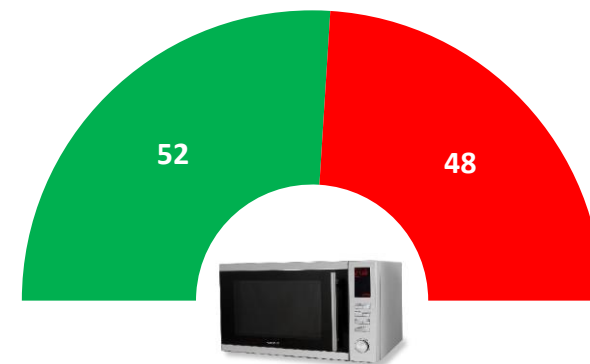
Goede antwoord: Het product hoort NIET in de afvalbak voor (kleine elektrische) apparaten

Batterij

Gloeilamp

Magnetron

■ Goed antwoord

■ Fout antwoord

Om het aantal producten dat foutief wordt weggegooid tot een minimum te beperken raden we aan om in ieder geval het woord 'kleine' toe te voegen aan de naam van het pictogram en voor het pictogram met drie apparaten te kiezen

Naam:

- Voor de gloeilamp, batterij de elektrische tandenborstel en de tablet lijkt de naam geen effect te hebben op het correct weggooien van de producten.
- Echter heeft de naam wel effect op het correct weggooien van de magnetron. Zo blijkt dat het toevoegen van het woord 'kleine' duidelijkheid schept over het feit dat de magnetron te groot is voor de afvalstroom. Zowel de naam 'Kleine apparaten' (70%) als 'Kleine elektrische apparaten' (66%) leiden vaker tot het correct weggooien van de magnetron in vergelijking met de naam 'Elektrische apparaten' (22%).

Icoon:

- Voor de gloeilamp, batterij en de elektrische tandenborstel lijkt het icoon geen effect te hebben op het correct weggooien van de producten.
- Het icoon blijkt wel effect te hebben op de magnetron en de tablet. Het pictogram met drie iconen zorgt er voor dat de magnetron (61%) vaker correct wordt weggegooid dan het pictogram met 1 icoon (44%). Ook voor de tablet zorgen de drie iconen (92%) er voor dat het product vaker correct wordt weggegooid dan het pictogram met 1 icoon (72%).
- De cijfers die deze conclusies ondersteunen zijn overigens terug te vinden in de bijlage op pagina 46.

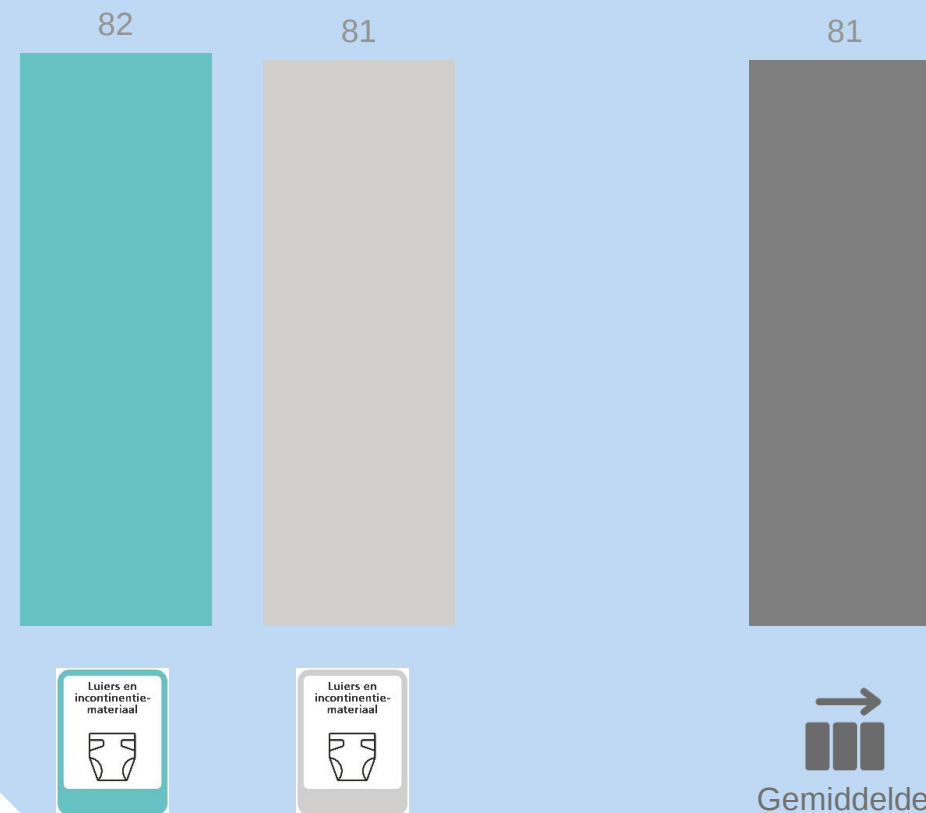
Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak? (n= 2.467)

Afvalproduct	Naam (Elektrische apparaten, Kleine apparaten, Kleine elektrische apparaten)	Pictogram OF
Gloeilamp	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Batterij	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Magnetron	Kleine apparaten OF Kleine elektrische apparaten	
Elektrische tandenborstel	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Tablet	Geen voorkeur	

Ook voor de afvalstroom ‘Luiers en incontinentiemateriaal’ zien we dat het merendeel van de producten correct wordt weggegooid.

- We zien dat op totaalniveau de kleur van het pictogram geen invloed heeft op het correct weggooien van de producten in de juiste afvalstroom.
- Gemiddeld wordt 81% van de producten correct weggegooid, waarbij het verschil tussen de turquoise conditie (82%) en de grijze conditie (81%) verwaarloosbaar is.

% correct weggegooiden producten

Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak?

Toelichting figuur: Gemiddeld percentage correct weggegooiden afvalproducten, totaal (n=2.467) en uitgesplitst naar twee hoofdcondities (n=1196 - 1271). We hebben de respondenten drie voorbeeldafvalproducten laten weggooien die al dan niet thuishoren in deze afvalstroom (zie ook volgende pagina). Voor iedere conditie hebben we het percentage correct weggegooiden voorbeeldproducten berekend. 66% betekent bijvoorbeeld dat respondenten in die conditie twee van de drie afvalproducten correct hebben weggegooid.

Als we de producten nader bekijken, dan zien we dat nagenoeg alle respondenten de luier en het incontinentiebroekje correct weggooien, maar dat men over de tampon twijfelt

- Waar de helft (47%) van de respondenten weet dat een tampon in het restafval hoort, denkt de andere helft (53%) onterecht dat de tampon ook in afvalbak voor luiers en incontinentiemateriaal mag worden weggegooid.
- Geen enkele respondent gooide één van de drie items in de afvalstroom GFT of de stroom Plastic.

% correct gekozen afvalstroom

Goede antwoord: Rest

Goede antwoord: Luiers en incontinentiemateriaal

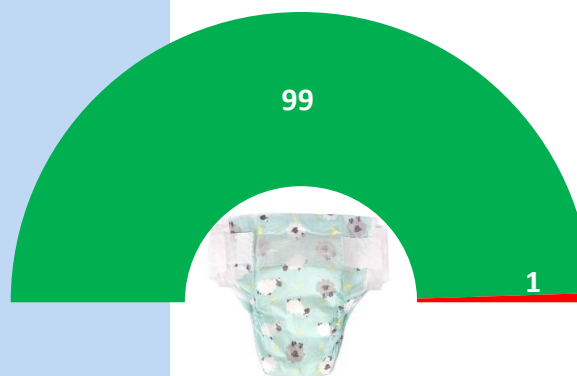

Goede antwoord: Luiers en incontinentiemateriaal

■ Goed antwoord Tampon

■ Fout antwoord

Luier

Incontinentiebroekje

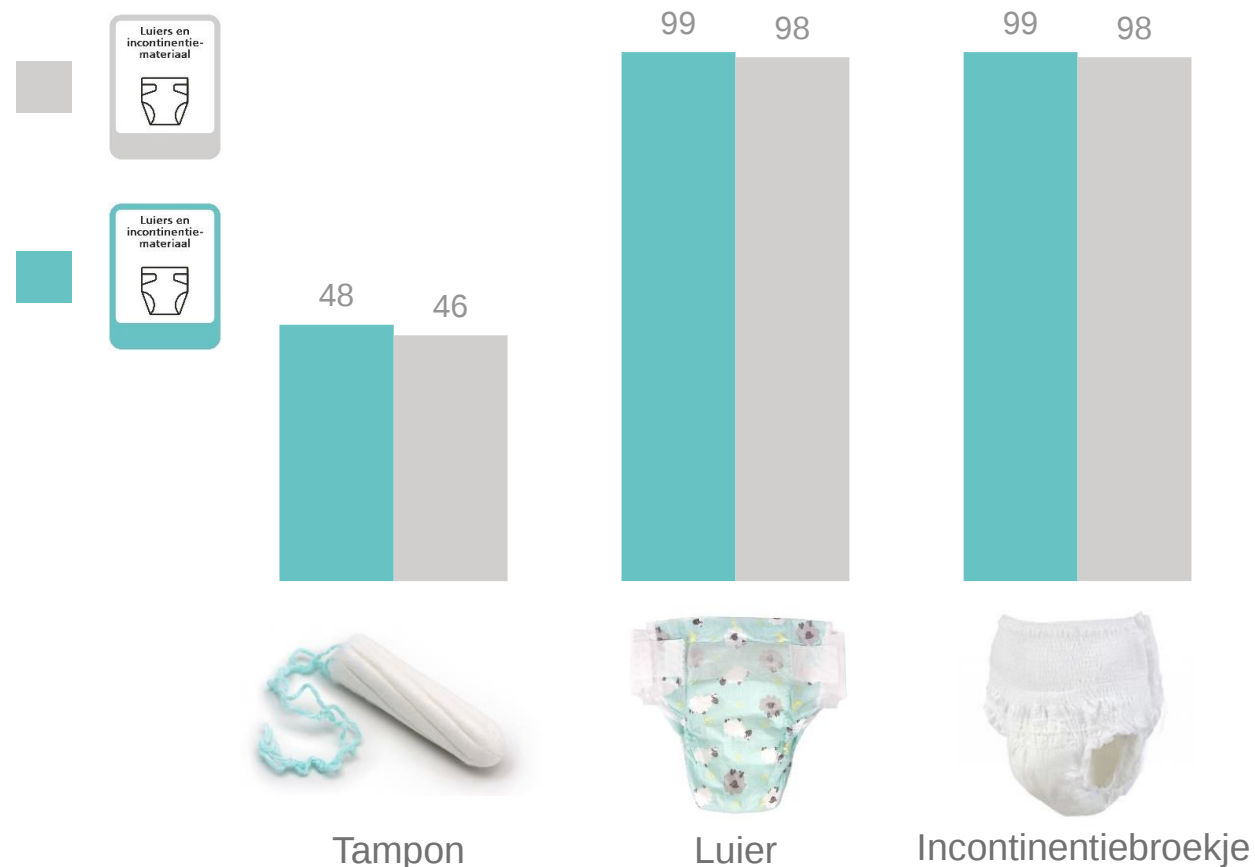
Vraag: In welke bak gooit u het afvalproduct? (n= 2.467)

Toelichting figuren: Gekozen afvalbak per afvalproduct, waarbij keuze was uit vier opties: 'Luiers en incontinentiemateriaal, Rest, GFT en Plastic' (n=2.467)

Als we nog meer inzoomen zien we dat de kleur geen effect heeft op het correct weggooien van de producten afzonderlijk

- Gemiddeld blijft de helft van de mensen de tampon verkeerd weggooien in de afvalbak voor luiers en incontinentiemateriaal, ongeacht de kleur van het pictogram.
- Ook blijven nagenoeg alle respondenten de luier en het incontinentiebroekje correct weggooien in de afvalstroom 'luiers en incontinentiemateriaal', ongeacht de kleur van het pictogram.

% correct gekozen afvalstroom per product

Vraag: In welke bak gooit u het afvalproduct?

Toelichting figuur: gemiddeld percentage respondenten dat het product correct heeft weggegooid (uitgesplitst naar drie condities n= 1.267 - 1.200)

5

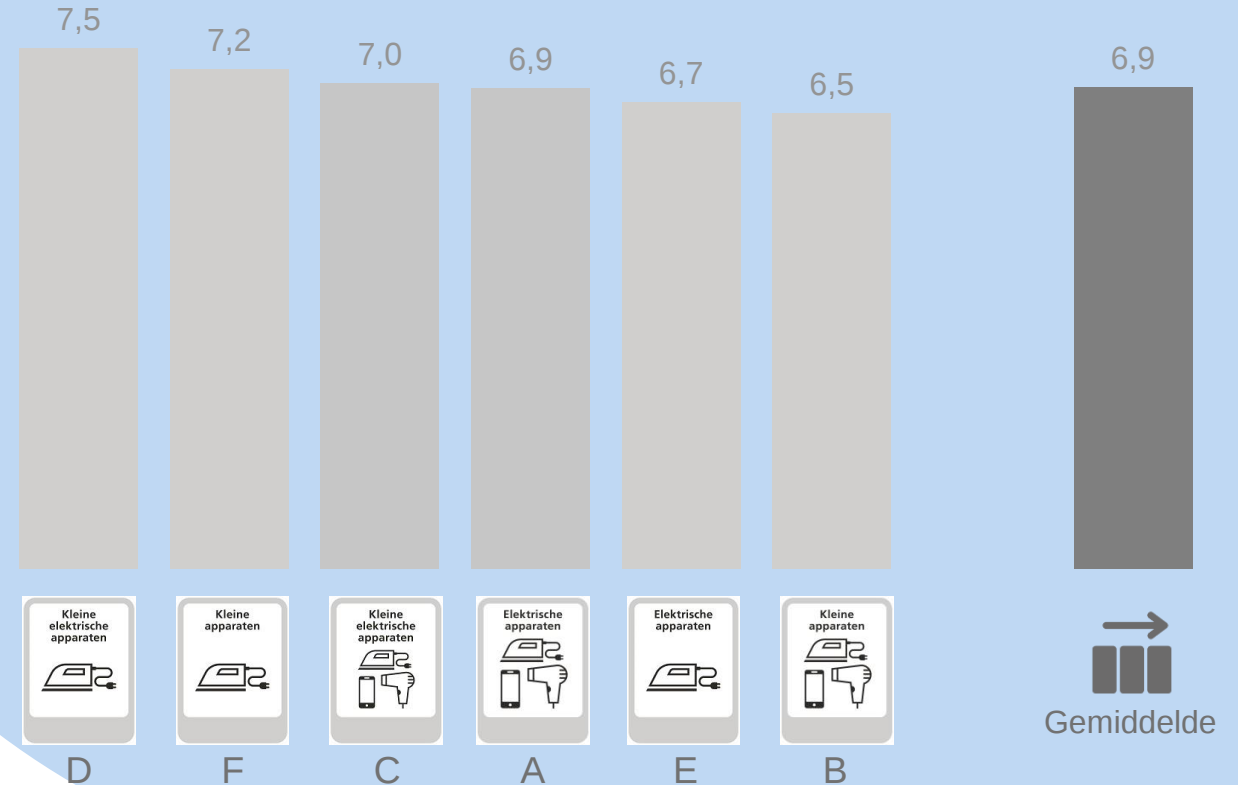
Resultaten: Snelheid weggooien producten

De pictogrammen hebben geen effect op de snelheid waarmee respondenten de producten weggooien

- Ook hebben we gemeten hoe snel respondenten de voorbeeldafvalproducten hebben weggegooid. Voor iedere respondent hebben we de gemiddelde snelheid per weggegooid product berekend.
- In totaal gooien respondenten in gemiddeld circa 7 seconden een afvalproduct weg in deze afvalstroom.
- We zien geen significante verschillen tussen de verschillende condities.

Gemiddelde aantal seconden voor het weggooien

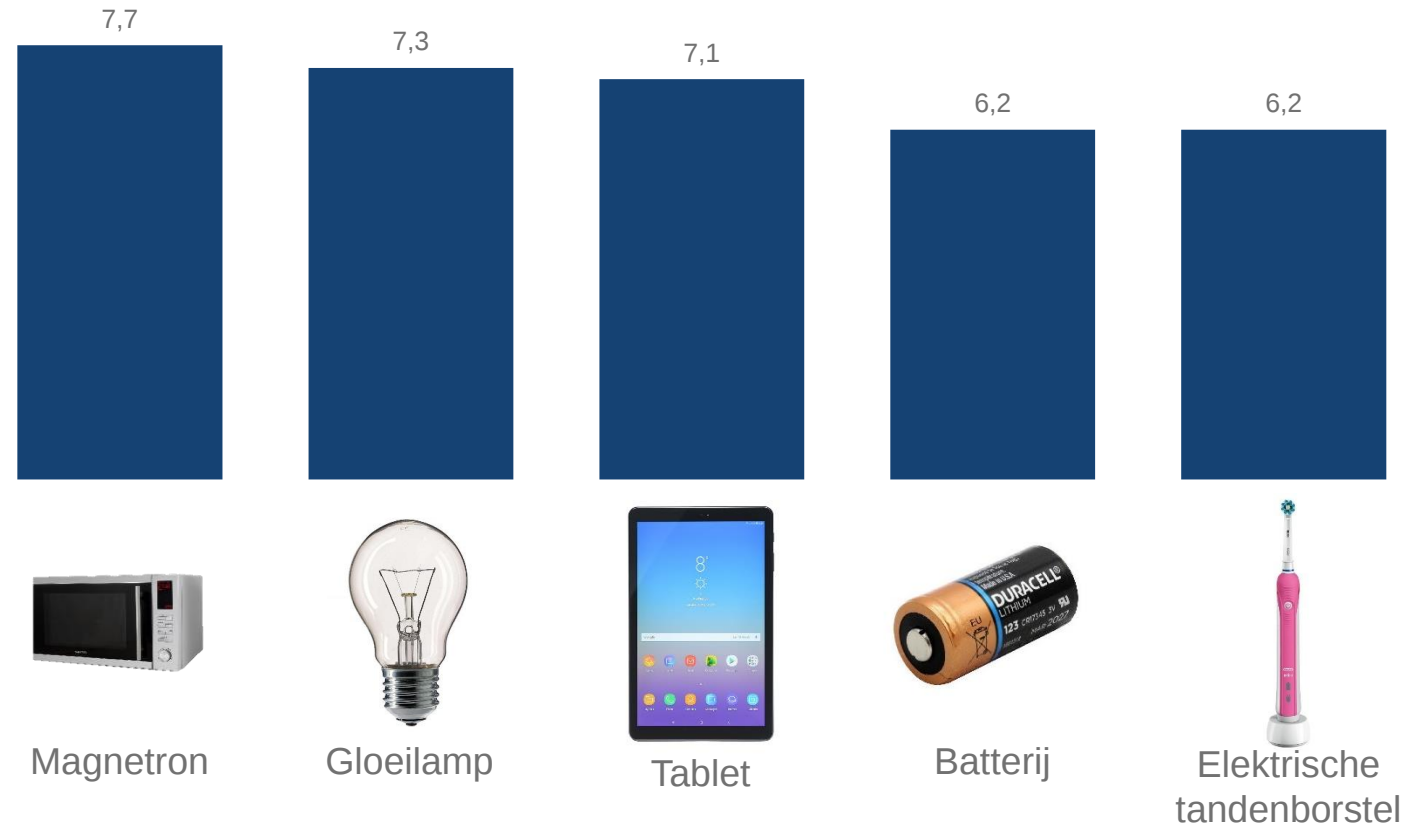
Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak?

Toelichting : Gemiddelde tijd in seconden voor weggegooid afvalproducten, totaal (n=2.467) en uitgesplitst naar zes condities (n=386 – 434). We hebben de respondenten vijf voorbeeldafvalproducten laten weggooien die al dan niet thuishoren in de afvalstroom 'Luiers'. Voor de responstijd analyse zijn alleen de responstijden meegenomen van voorbeeldproducten die correct werden weggegooid binnen 60 seconden.

Ook tussen de producten zien we geen verschillen in de snelheid waarmee respondenten de producten weggooien

- Ook tussen de afvalproducten zijn er geen verschillen in de snelheid waarmee ze worden weggegooid.
- Het lijkt er op dat mensen het langst nadenken over de magnetron, maar de gevonden verschillen zijn niet significant.

Gemiddelde aantal seconden voor het weggooien per product

Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak? (n= 2.467)

Toelichting figuur: Gemiddelde tijd in seconden voor weggegooid afvalproducten. Voor de responstijd analyse zijn alleen de responstijden meegenomen van voorbeeldproducten die correct werden weggegooid binnen 60 seconden.

Om de snelheid van het weggooien van producten te bevorderen raden we aan om voor het pictogram met drie iconen en de naamgeving 'Kleine apparaten' te kiezen

Naam:

- De naam van het pictogram lijkt alleen een effect te hebben op de snelheid van het weggooien van de magnetron. Zo blijkt dat de naamgeving 'Kleine apparaten' er voor zorgt dat mensen de magnetron anderhalve seconde sneller correct weggooien.

Icoon:

- Ook het icoon lijkt geen effect te hebben op de snelheid van het weggooien van de gloeilamp, batterij, magnetron en elektrische tandenborstel.
- Het icoon blijkt wel effect te hebben op de tablet, waarbij het icoon met drie apparaten er voor zorgt dat mensen de tablet een seconde sneller correct weggooien.
- De cijfers die deze conclusies ondersteunen zijn overigens terug te vinden in de bijlage op pagina 47 en 48.

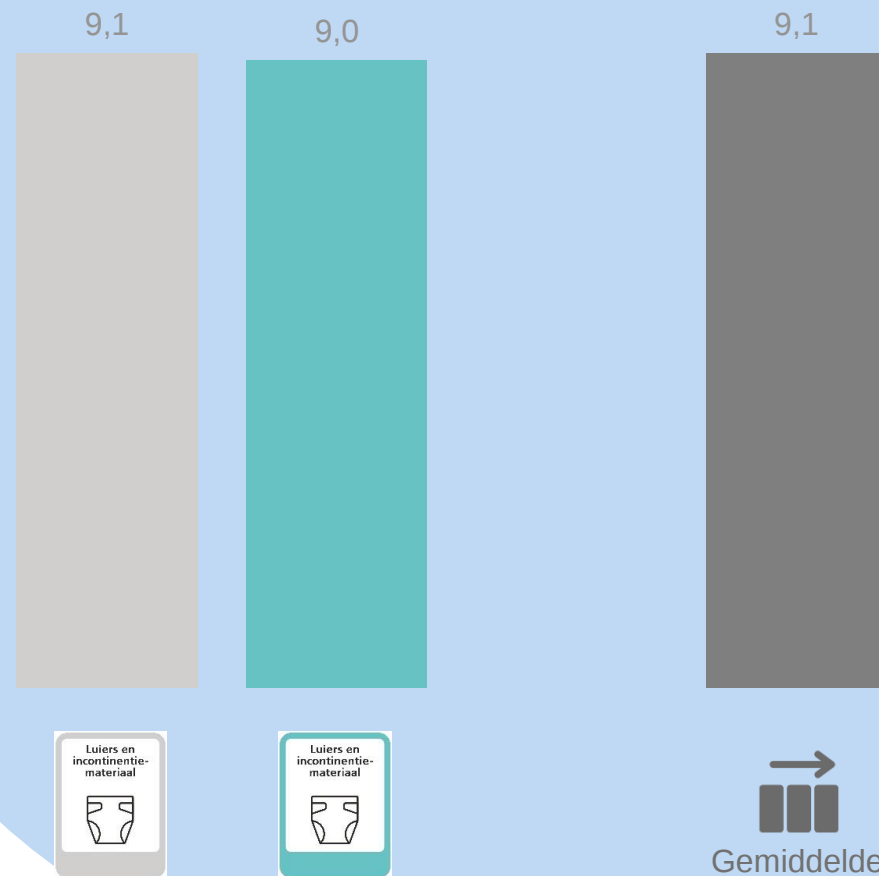
Vraag: Hoort dit product volgens u wel of niet in deze bak? (n= 2.467)

Afvalproduct	Naam (Elektrische apparaten, Kleine apparaten, Kleine elektrische apparaten)	Pictogram OF
Gloeilamp	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Batterij	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Magnetron	Kleine apparaten	Geen voorkeur
Elektrische tandenborstel	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Tablet	Geen voorkeur	

Ook voor de afvalstroom 'luiers en incontinentiemateriaal' zien we geen verschillen in de snelheid waarmee producten worden weggegooid door respondenten

- Gemiddeld gooien respondenten de afvalproducten in circa 9 seconden in de juiste afvalbak.
- De kleur heeft geen effect op de snelheid waarmee de producten worden weggegooid. Wat betekent dat de afvalscheiding net zo snel gaat in de grijze conditie als in de turquoise conditie.

Gemiddelde aantal seconden voor het weggoaien

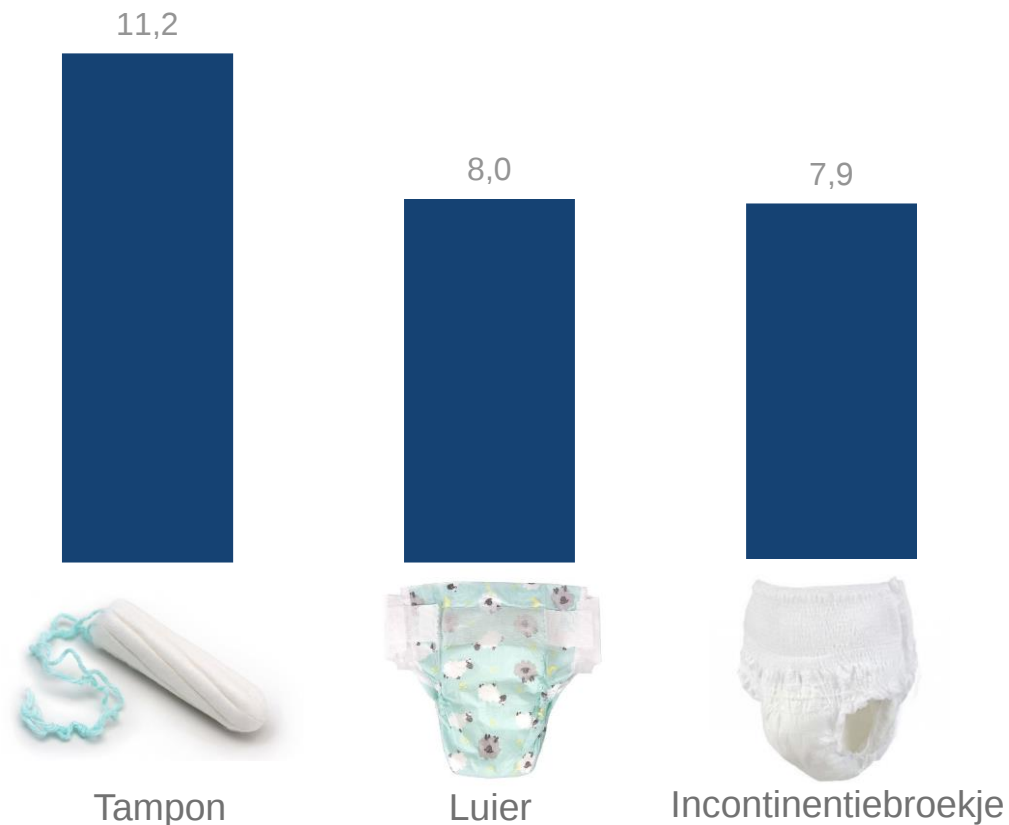
Vraag: In welke bak gooit u het afvalproduct?

Toelichting : Gemiddelde tijd in seconden voor weggegooid afvalproducten, totaal (n=2,467) en uitgesplitst naar twee condities (n= 1.267 - 1.200). We hebben de respondenten drie voorbeeldafvalproducten laten weggoaien die al dan niet thuishoren in de afvalstroom 'Luiers'. Voor de responstijd analyse zijn alleen de responstijden meegenomen van voorbeeldproducten die correct werden weggegooid binnen 60 seconden.

Naast dat mensen de tampon minder vaak correct weggooien, moeten ze gemiddeld ook langer over het product nadenken voordat ze het weggooien

- Respondenten denken gemiddeld het langst na over de tampon. De luier en het incontinentiebroekje worden gemiddeld sneller weggegooid.

Gemiddelde aantal seconden voor het weggooien per product

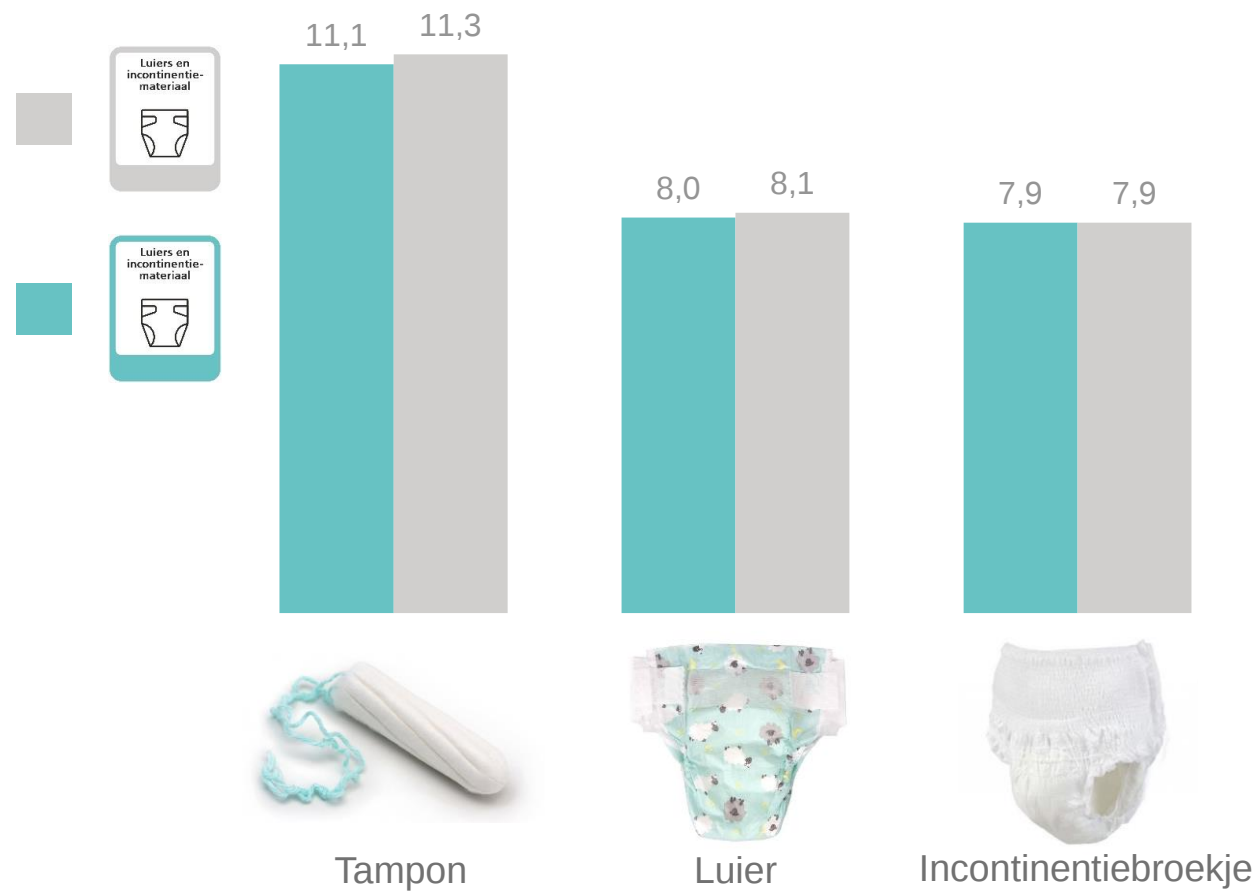
Vraag: In welke bak gooit u het afvalproduct?

Toelichting : Gemiddelde tijd in seconden voor weggegooid afvalproducten, totaal (n=2,467). We hebben de respondenten drie voorbeeldafvalproducten laten weggooien die al dan niet thuishoren in de afvalstroom 'Luiers'. Voor de responstijd analyse zijn alleen de responstijden meegenomen van voorbeeldproducten die correct werden weggegooid binnen 60 seconden.

Bovendien zien we geen effect van de turquoise en grijze pictogrammen op productniveau

- Er zijn geen verschillen tussen de condities met het turquoise pictogram en het grijze pictogram.
- Dit betekent dat voor alle drie de producten het niet uit maakt voor de snelheid welke kleur van het pictogram wordt gebruikt.

Gemiddelde aantal seconden voor het weggooien per product

Vraag: In welke bak gooit u het afvalproduct?

Toelichting: Gemiddelde tijd in seconden voor weggegooid afvalproducten, totaal (n=2.467) en uitgesplitst naar twee condities (n=1.200 – 1.267). We hebben de respondenten drie voorbeeldafvalproducten laten weggooien die al dan niet thuishoren in de afvalstroom 'Luiers'. Voor de responstijd analyse zijn alleen de responstijden meegenomen van voorbeeldproducten die correct werden weggegooid binnen 60 seconden.

6

Resultaten: Zekerheid weggooien producten

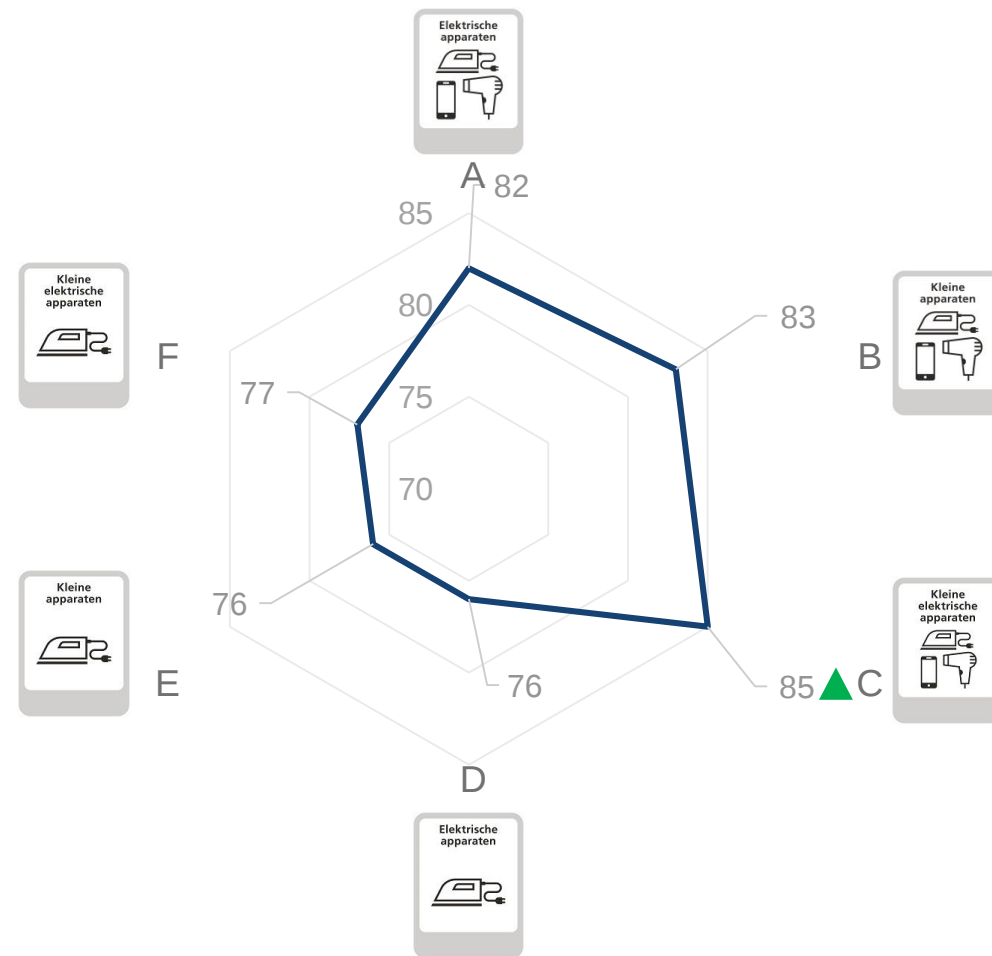
4 op de 5 mensen is zeker dat ze de verschillende afvalproducten terecht wel of niet in de bak voor (kleine) elektrische apparaten hebben weggegooid

- Nadat we de respondenten hebben gevraagd om het product in de juiste bak weg te gooien, hebben we gevraagd hoe zeker ze waren over deze beslissing.
- De overgrote meerderheid (80%) geeft aan dat ze (zeer) zeker zijn van hun keuze.
- Opvallend is dat conditie C waarin het pictogram bestaat uit drie iconen en de naam 'kleine elektrische apparaten' tot meer zekerheid leidt.
- Dit suggereert dat zowel meer visuele informatie als meer tekstuele informatie tot meer zekerheid leidt in het correct weggooien van de afvalproducten.

80%

Totale gemiddelde zekerheid weggooien

% Top 2 box zekerheid weggooien per conditie

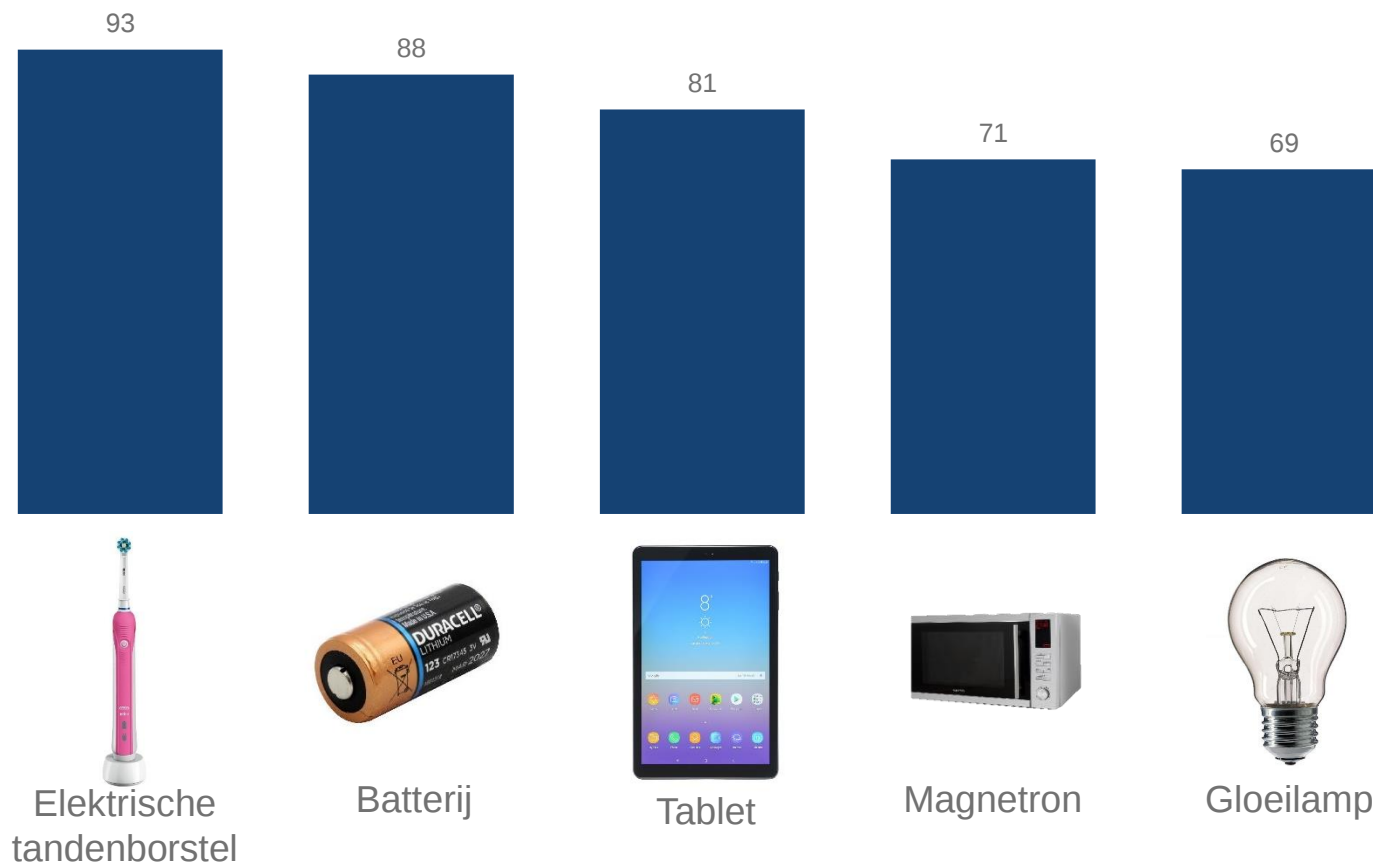
Vraag: Hoe zeker bent u van uw antwoord?

Toelichting figuur: de top 2 box bestaat uit het percentage respondenten dat zeker of zeer zeker is van het gegeven antwoord (n=2.467 en is uitgesplitst naar zes condities (n= 386 - 434) voor de mensen die het afvalproduct in de juiste afvalstroom hebben gegooid.

Nagenoeg alle respondenten zijn zeker over het weggooien van de tandenborstel, echter twijfelen 3 op de 10 respondenten wel over hun keuze bij de magnetron en de gloeilamp

- Daarnaast hebben we ook gekeken naar de zekerheid van het weggooien per product.
- Respondenten zijn het meest zeker over de elektrische tandenborstel, waarbij bijna iedereen (zeer) zeker weet dat ze het product correct hebben weggegooid.
- Toch twijfelen 3 op de 10 mensen nog over hun keuze bij de magnetron en de gloeilamp. Ondanks dat ze de juiste keuze hebben gemaakt, blijft hier toch onzekerheid over bestaan.

% Top 2 box zekerheid weggooien per product

Vraag: Hoe zeker bent u van uw antwoord?

Toelichting figuur: de top 2 box bestaat uit het percentage respondenten dat zeker of zeer zeker is van het gegeven antwoord (n=2.467) voor de mensen die het afvalproduct in de juiste afvalstroom hebben gegooid.

De naam lijkt geen effect te hebben op de zekerheid over de keuze van het weggooien, echter blijkt het pictogram met drie iconen wel tot meer zekerheid te leiden dan het pictogram met één icoon

Naam:

- Voor alle producten lijkt de naam geen effect te hebben op de zekerheid over de keuze voor het weggooien.

Icoon:

- Voor de gloeilamp en de batterij lijkt het icoon geen effect te hebben op de zekerheid over het correct weggooien van de producten.
- Het icoon blijkt wel effect te hebben op de magnetron, de elektrische tandenborstel en de tablet.
 - Het pictogram met drie apparaten zorgt er voor dat mensen zekerder zijn over het weggooien van de magnetron dan mensen die een pictogram met 1 apparaat voorgelegd hebben gekregen (76% versus 65%).
 - Ook voor de elektrische tandenborstel zorgen de drie apparaten er voor dat mensen zekerder zijn over hun keuze dan bij een pictogram met 1 apparaat (95% versus 91%).
 - Ten slotte zijn mensen ook zekerder over het weggooien van de tablet als ze het pictogram met drie apparaten (90%) hebben gezien dan mensen die het pictogram met één apparaat (70%) hebben gezien.
- De cijfers die deze conclusies ondersteunen zijn overigens terug te vinden in de bijlage op pagina 50.

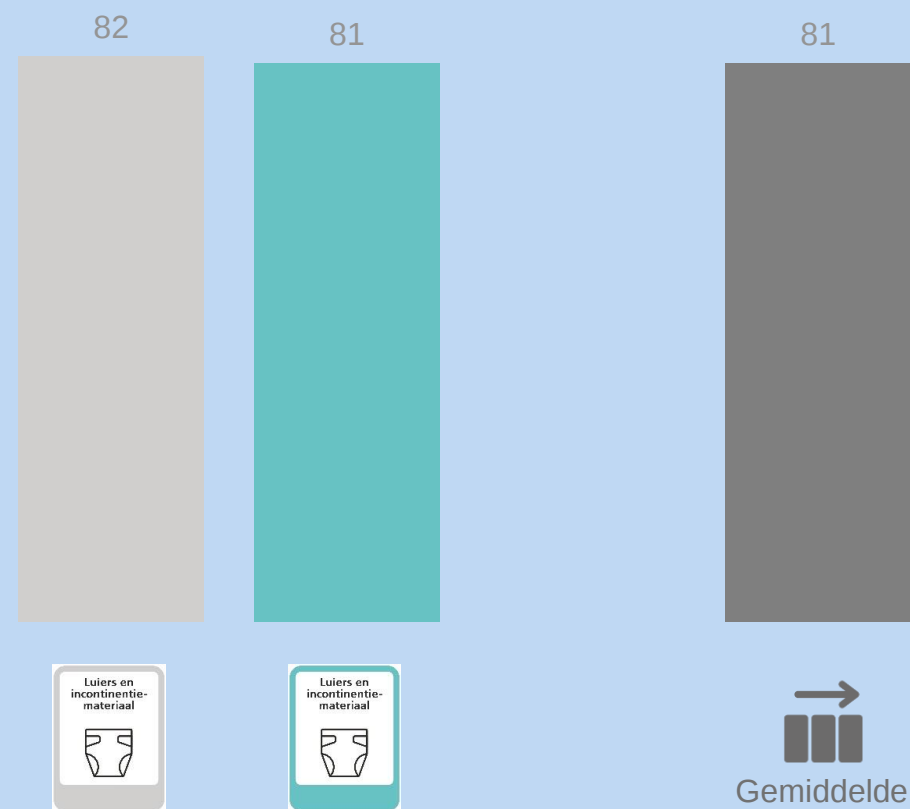
Vraag: Hoe zeker bent u van uw antwoord? (n= 2.467)

Afvalproduct	Naam (Elektrische apparaten, Kleine apparaten, Kleine elektrische apparaten)	Pictogram OF
Gloeilamp	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Batterij	Geen voorkeur	Geen voorkeur
Magnetron	Geen voorkeur	
Elektrische tandenborstel	Geen voorkeur	
Tablet	Geen voorkeur	

Ook in de afvalstroom 'luiers en incontinentiemateriaal' is de overgrote meerderheid zeker over hun keuze bij het weggooien van de verschillende afvalproducten

- Gemiddeld is 81% van de respondenten (zeer) zeker van hun keuzes van het weggooien van de producten in de correcte afvalstroom.
- Er is geen verschil tussen mensen die het turquoise pictogram of het grijze pictogram hebben gezien. De kleur van het pictogram zorgt dus niet voor extra zekerheid over het correct weggooien van afvalproducten.

% Top 2 box zekerheid weggooien per conditie

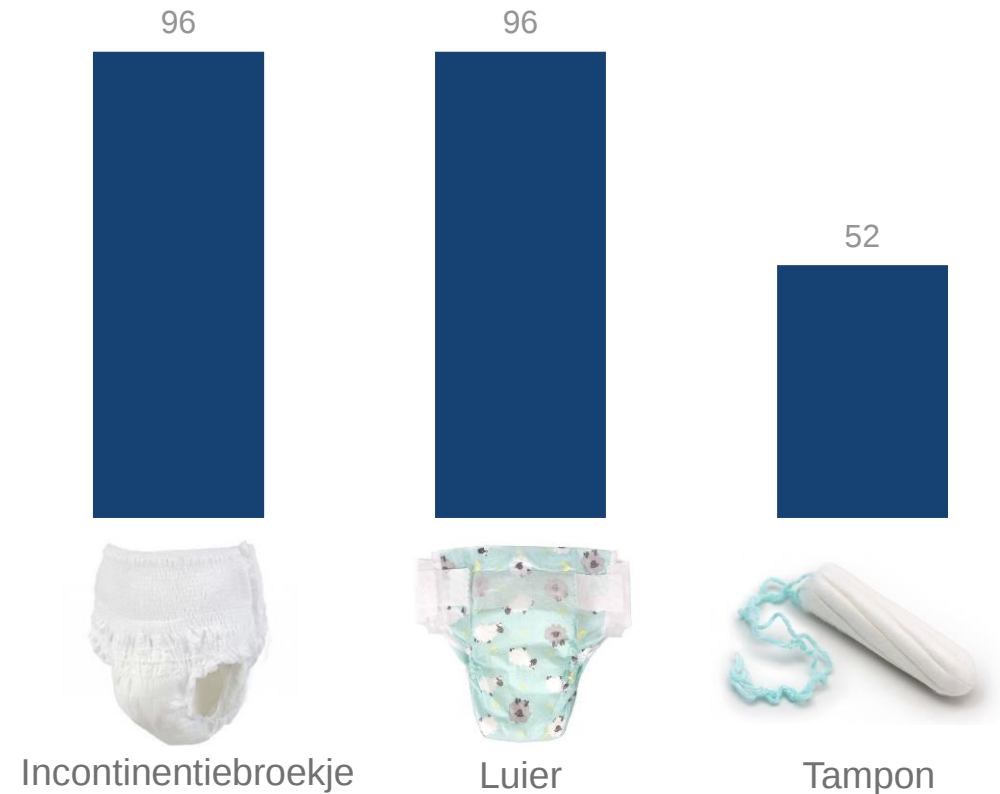
Vraag: Hoe zeker bent u van uw antwoord?

Toelichting figuur: de top 2 box bestaat uit het percentage respondenten dat zeker of zeer zeker is van het gegeven antwoord (n=2.467 en is uitgesplitst naar twee condities n= 1.267 - 1.200) voor de mensen die het afvalproduct in de juiste afvalstroom hebben gegooid.

Nagenoeg iedereen is zeker over het incontinentiebroekje en de luier, echter is er veel twijfel over de tampon

- De overgrote meerderheid is (zeer) zeker over hun afvalbak-keuze bij het weggooien van de luier en het incontinentiebroekje.
- In hoofdstuk 4 hebben we kunnen lezen dat veel mensen de tampon ten onrechte in de afvalstroom 'luiers en incontinentiemateriaal' gooien. Op deze pagina kunnen we zien dat er ook bij de mensen die de tampon correct in de afvalstroom restafval hebben gedeponneerd nog steeds veel twijfel bestaat of dit wel de juiste keuze was.
- Dit suggereert dat beide pictogrammen wel duidelijk maken dat de stroom voor luiers en incontinentiemateriaal is bedoeld, maar ook dat nadere toelichting over menstruatiemateriaal nodig is om mensen de juiste keuze te laten maken.

% Top 2 box zekerheid weggooien per product

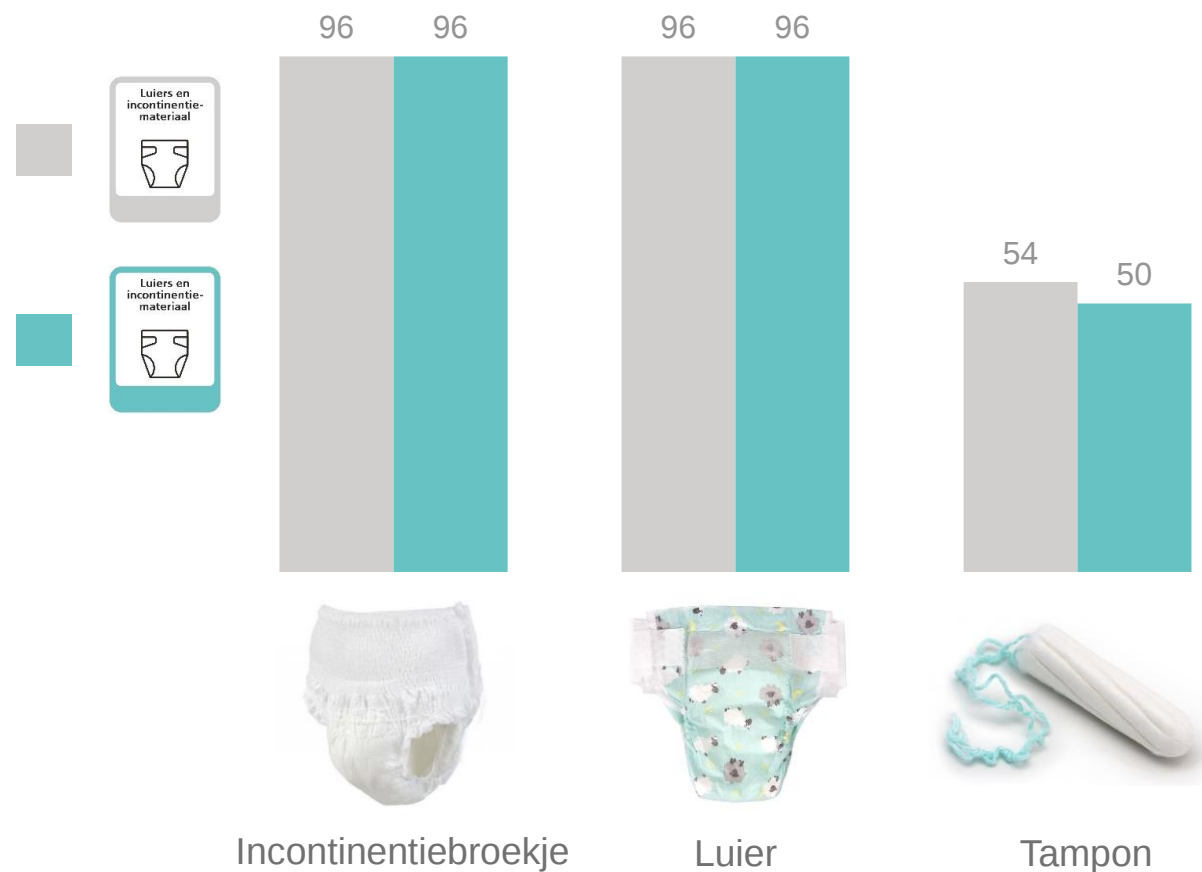
Vraag: Hoe zeker bent u van uw antwoord?

Toelichting figuur: de top 2 box bestaat uit het percentage respondenten dat zeker of zeer zeker is van het gegeven antwoord (n=2.467) voor de mensen die het afvalproduct in de juiste afvalstroom hebben gegooid.

Als we de twee kleuren nader bekijken per product, zien we dat ook per product de kleur van het pictogram weinig effect heeft op de zekerheid van het weggooien

- Er is geen verschil in de zekerheid bij het weggooien van afvalproducten tussen het grijze pictogram en het turquoise pictogram.

% Top 2 box zekerheid weggooien per product uitgesplitst naar kleur

Vraag: Hoe zeker bent u van uw antwoord?

Toelichting figuur: de top 2 box bestaat uit het percentage respondenten dat zeker of zeer zeker is van het gegeven antwoord (n=2,467 en is uitgesplitst naar twee condities n= 1.267 - 1.200) voor de mensen die het afvalproduct in de juiste afvalstroom hebben gegooid.

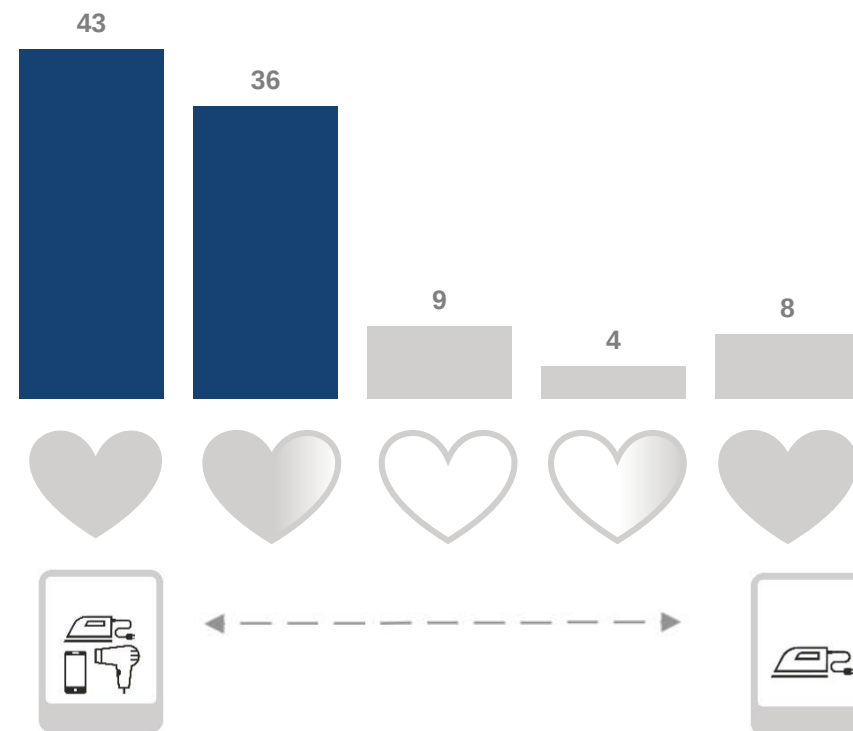
7

Resultaten: Voorkeur icoon, naam en kleur

8 op de 10 mensen hebben een voorkeur voor het pictogram met drie iconen

- Tot slot konden de respondenten door middel van een 5-puntsschaal zelf aangeven welke van de pictogrammen zij de voorkeur aan gaven.
- Over de gehele steekproef was er een duidelijke voorkeur voor het pictogram met drie apparaten (79%).
- Slechts 9% heeft geen voorkeur en 12% geeft (sterk) de voorkeur aan het pictogram met één apparaat.

% respondenten voorkeur voor pictogram

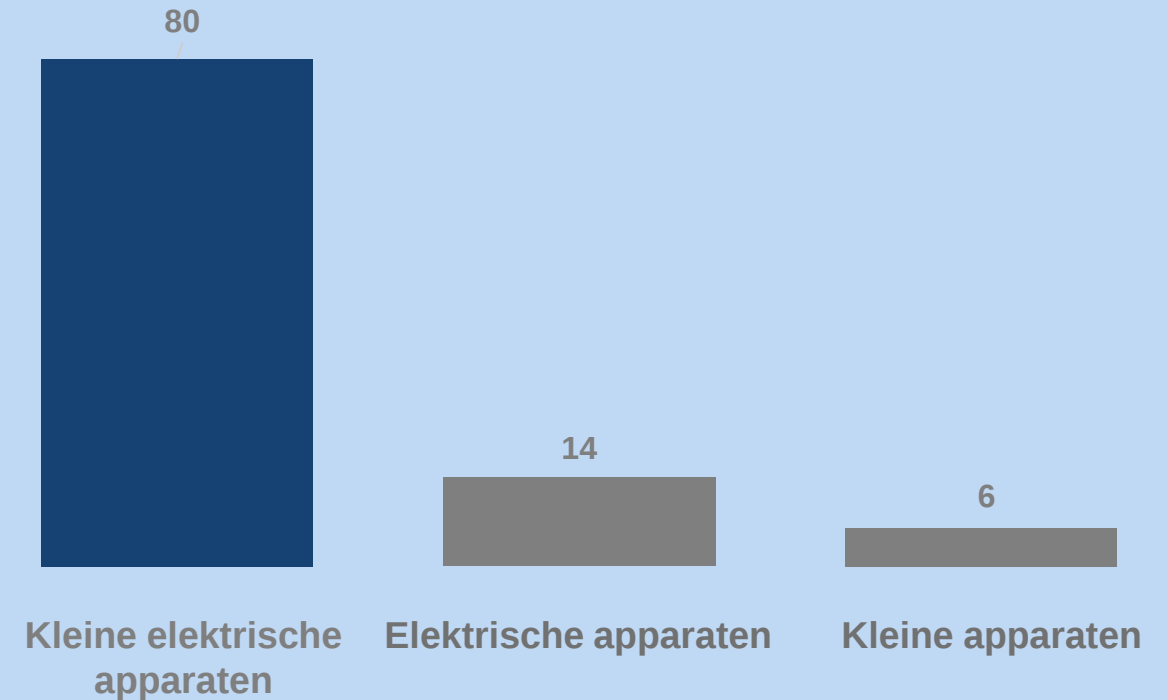

Vraag: Bovendien is nog niet bepaald welk plaatje er bij deze afvalstroom zal worden gebruikt. Welke van de onderstaande plaatjes heeft uw voorkeur voor deze afvalstroom? (n = 2.467)

8 op de 10 mensen geven de voorkeur aan de naam 'Kleine elektrische apparaten'

- Ook konden respondenten op een 5-puntsschaal aangeven aan welke naam zij de voorkeur gaven voor deze afvalstroom.
- Ook hier bleek dat de respondenten weer een overduidelijke voorkeur hadden: 80% prefereert de naam 'Kleine elektrische apparaten' boven de andere twee namen.
- Slechts 14% heeft de voorkeur voor de naam 'Elektrische apparaten' en 6% prefereert de naam 'Kleine apparaten'.

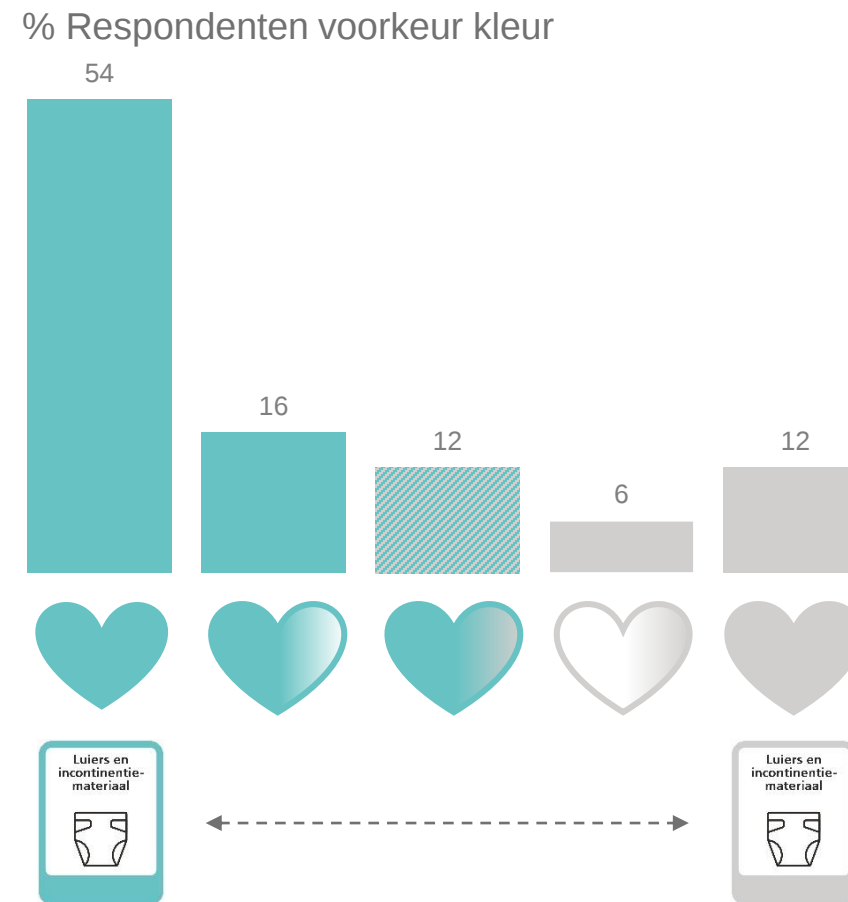
% Respondenten voorkeur naam

Vraag: Ook de naam voor deze afvalstroom is nog niet vastgelegd. Welke van de onderstaande namen heeft uw voorkeur? (n=2.467)

7 op de 10 mensen geven de voorkeur aan het pictogram met de turquoise kleur

- Eveneens is door middel van een 5-puntsschaal uitgevraagd welke kleur de voorkeur heeft van de respondenten voor de afvalstroom 'Luiers en incontinentiemateriaal'.
- Ook hier zagen we een voorkeur van de overgrote meerderheid (70%) voor het turquoise pictogram.
- 12% geeft aan geen voorkeur te geven voor een kleur en 18% prefereert het pictogram met de grijze kleur.

Vraag: De kleur voor deze afvalstroom is nog niet vastgelegd. Welke van de onderstaande kleuren heeft uw voorkeur voor deze afvalstroom? (n=2.467)

8

Bijlage

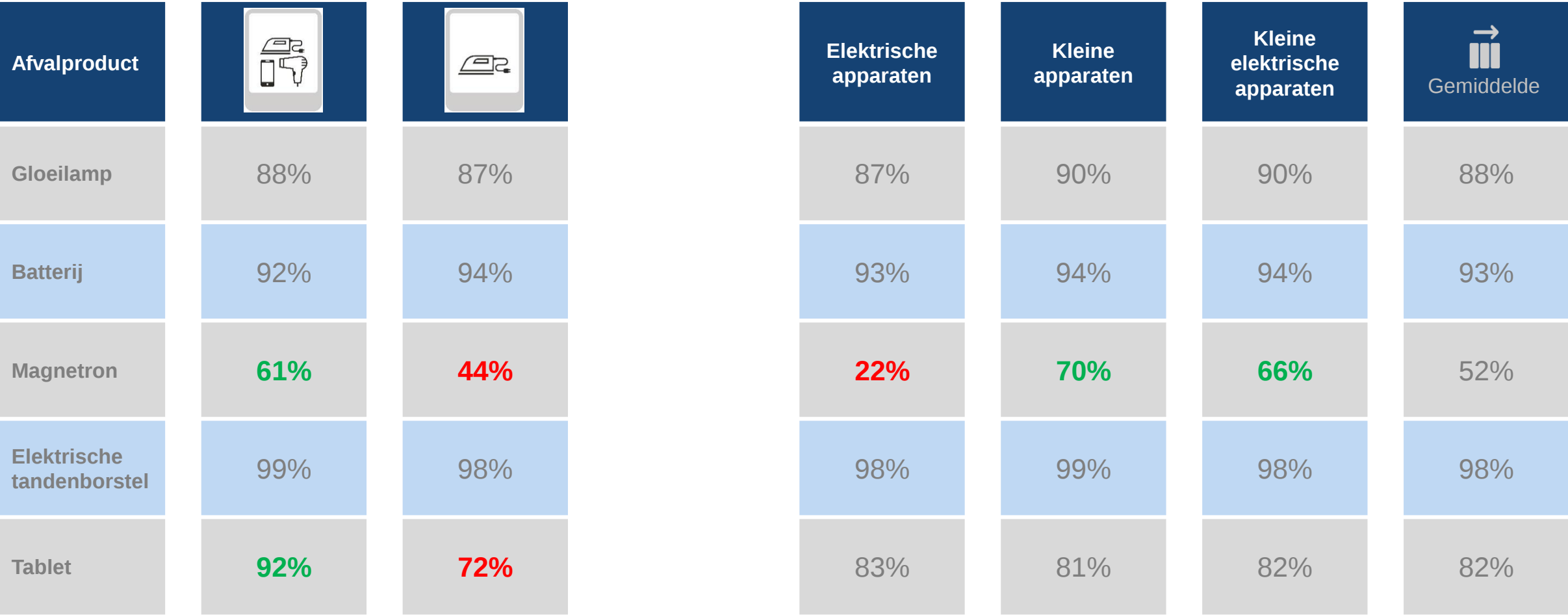

Onderzoeksverantwoording

Methode	Online
Doelgroep(en)	Nederlands publiek van 18 jaar en ouder
Aantal respondenten	n=2.467
Steekproefbron	TNS NIPOBASE
Veldwerkperiode	5 – 12 september 2019
Vragenlijstlengte	Gemiddeld 7 minuten
Open vragen	Twee open vragen die zijn gecodeerd
Vragenlijst	Op aanvraag beschikbaar
Toonmateriaal	Op aanvraag beschikbaar (staat ook allemaal in rapport)
Weging	Resultaten zijn gewogen op de volgende kenmerken: geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en regio
Verschillen	De verschillende uitkomsten van de specifieke condities zijn statistisch getoetst. Indien de gevonden verschillen significant zijn, is het voor 95% zeker dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toeval.

Het percentage correct weggegooid producten in detail

% correct weggegooid producten

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het andere pictogram op 95% CI

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het gemiddelde op 95% CI

Het percentage correct weggegooide producten in detail

% correct weggegooide producten

Afvalproduct							 Gemiddelde
Gloeilamp	86%	91%	87%	87%	88%	87%	88%
Batterij	92%	94%	91%	94%	94%	95%	93%
Magnetron	31%	78%	74%	13%	61%	58%	52%
Elektrische tandenborstel	98%	99%	99%	98%	98%	97%	98%
Tablet	92%	92%	91%	74%	69%	73%	82%

De snelheid van het weggooien van producten in detail

Gemiddelde snelheid weggegooiden producten in seconden

Afvalproduct			Elektrische apparaten	Kleine apparaten	Kleine elektrische apparaten	 Gemiddelde
Gloeilamp	7,2	7,4	7,2	7,1	7,6	7,3
Batterij	6,2	6,2	6,3	6,0	6,2	6,2
Magnetron	7,6	7,8	8,8	7,1	7,9	7,7
Elektrische tandenborstel	6,2	6,1	6,3	6,0	6,1	6,2
Tablet	6,6	7,6	7,0	6,8	7,4	7,1

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het andere pictogram op 95% CI

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het gemiddelde op 95% CI

De snelheid van het weggooien van producten in detail

Gemiddelde snelheid weggegooiden producten in seconden

Afvalproduct	Elektrische apparaten	Kleine apparaten	Kleine elektrische apparaten	Elektrische apparaten	Kleine apparaten	Kleine elektrische apparaten	Gemiddelde
Gloeilamp	7,0	7,0	7,6	7,3	7,2	7,7	7,3
Batterij	6,2	5,9	6,3	6,3	6,0	6,2	6,2
Magnetron	8,4	6,9	7,9	9,6	7,2	7,8	7,7
Elektrische tandenborstel	6,3	6,2	6,1	6,3	5,9	6,2	6,2
Tablet	6,5	6,6	6,9	7,8	7,1	7,9	7,1

De zekerheid van het weggooien van producten in detail

% respondenten (zeer) zeker over de keuze van de weggegooidde producten

Afvalproduct			Elektrische apparaten	Kleine apparaten	Kleine elektrische apparaten	 Gemiddelde
Gloeilamp	70%	69%	70%	67%	70%	69%
Batterij	88%	88%	88%	89%	88%	88%
Magnetron	76%	65%	66%	72%	72%	71%
Elektrische tandenborstel	95%	91%	92%	92%	94%	93%
Tablet	90%	70%	82%	80%	82%	81%

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het andere pictogram op 95% CI

▲ ▼ Significant verschil t.o.v. het gemiddelde op 95% CI

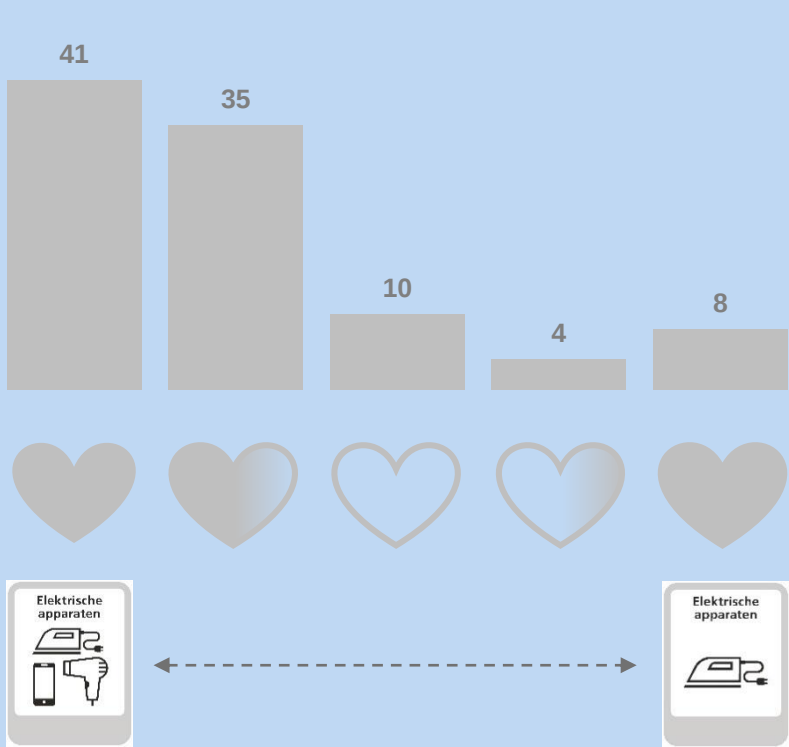
Het percentage respondententen dat zeker is over de weggegooiden producten in detail

% respondententen (zeer) zeker over de keuze van de weggegooiden producten

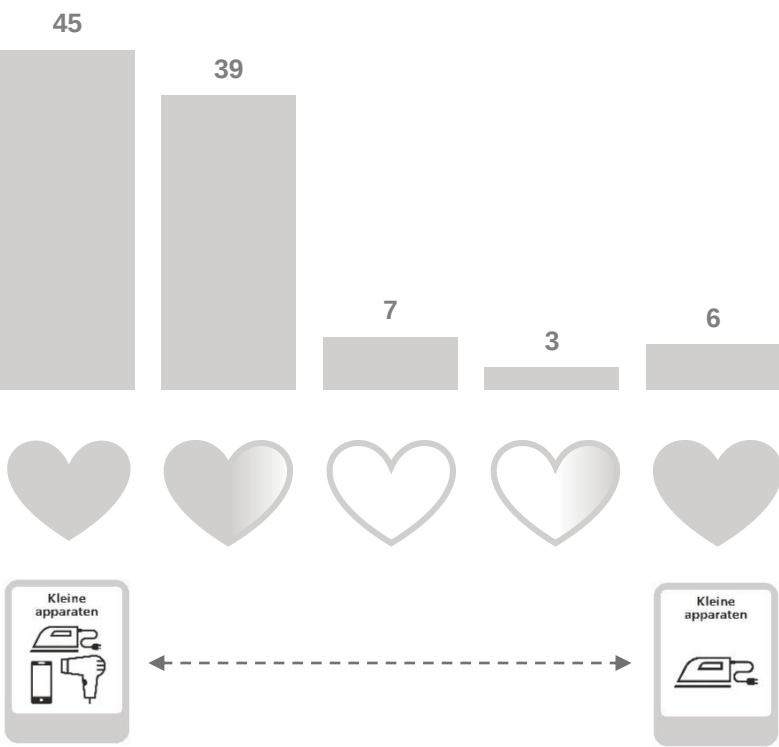
Afvalproduct							 Gemiddelde
Gloeilamp	71%	68%	70%	70%	67%	70%	69%
Batterij	88%	89%	88%	87%	88%	88%	88%
Magnetron	68%	76%	79%	60%	67%	64%	71%
Elektrische tandenborstel	94%	94%	96%	90%	91%	93%	93%
Tablet	90%	88%	91%	72%	67%	71%	81%

Voorkeur voor het pictogram met drie apparaten per conditie

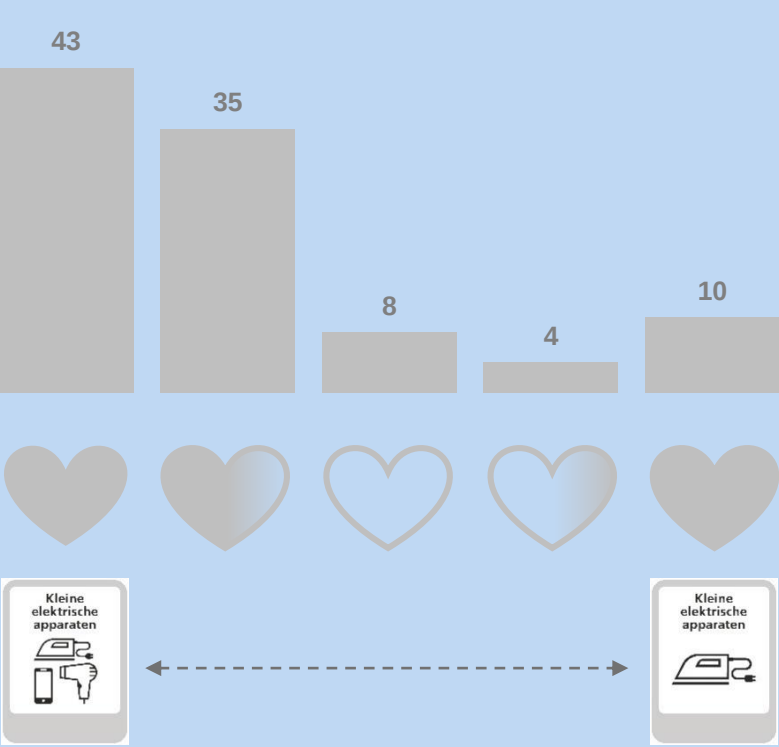
% respondenten voorkeur voor pictogram

% respondenten voorkeur voor pictogram

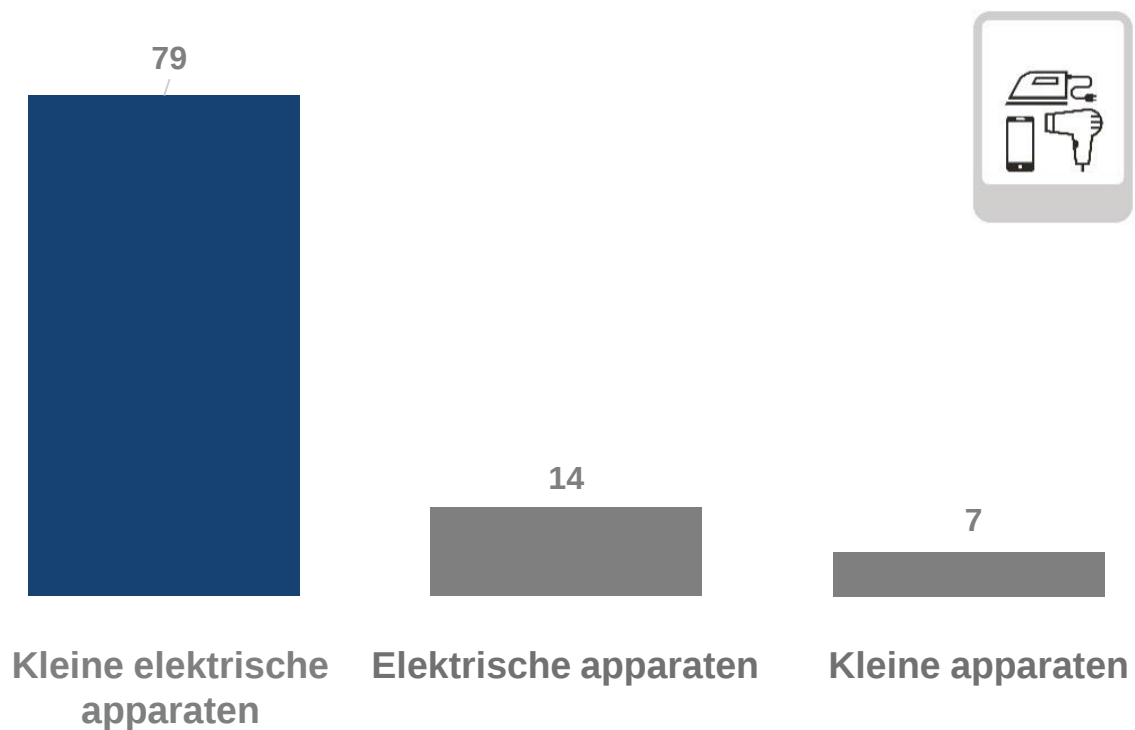
% respondenten voorkeur voor pictogram

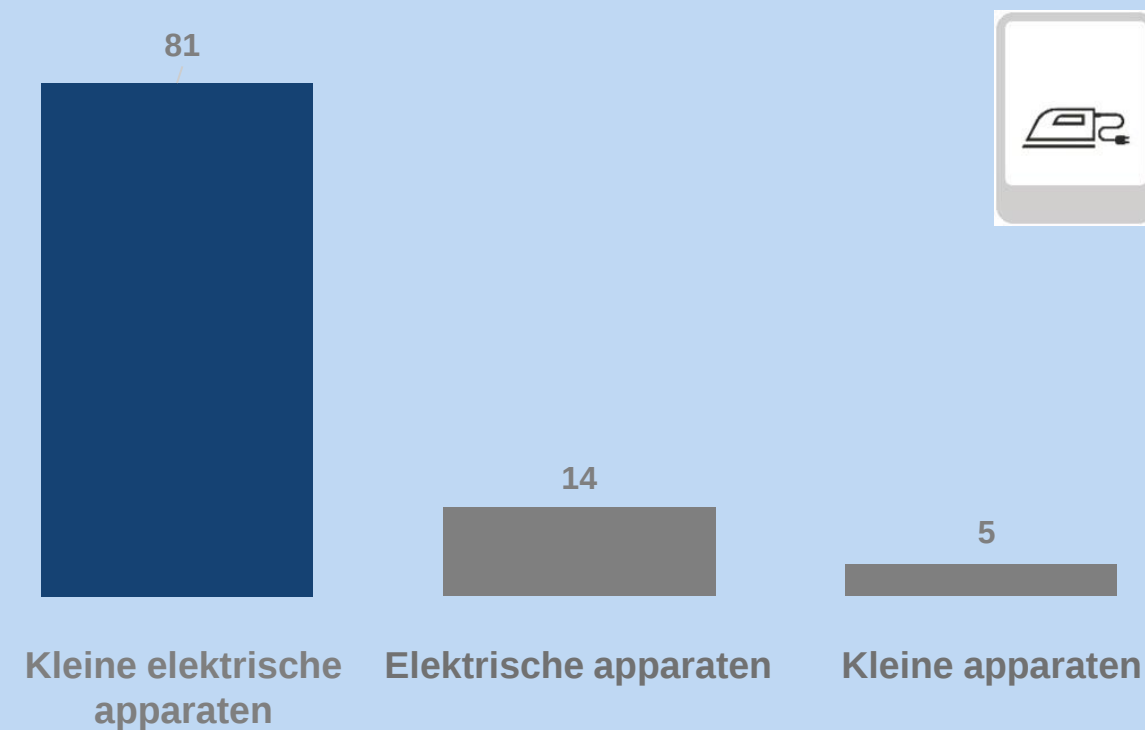
Vraag: Bovendien is nog niet bepaald welk plaatje er bij deze afvalstroom zal worden gebruikt. Welke van de onderstaande plaatjes heeft uw voorkeur voor deze afvalstroom? (n = 2.467) uitgesplitst naar de condities (n= 802 – 840)

Voorkeur voor de naamgeving 'Kleine elektrische apparaten' per conditie

% Respondenten voorkeur naam

% Respondenten voorkeur naam

Vraag: Ook de naam voor deze afvalstroom is nog niet vastgelegd. Welke van de onderstaande namen heeft uw voorkeur? (uitgesplitst naar twee condities n=1.226 - 1.241).